

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PRÁVNÍ, TECHNICKÉ A TAKTICKÉ ASPEKTY
ČINNOSTI SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH
SLUŽEB V RÁMCI OCHRANY OSOB A MAJETKU**

Autor práce: Robin Jančovič

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Josef Kříha, Mgr. et Bc.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Josefu Kříhovi, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále děkuji Bc. Radku Novákovi a Petru Remiášovi, za faktickou součinnost při zpracování empirické části práce.

ABSTRAKT

JANČOVIČ, R. *Právní, technické a taktické aspekty činnosti soukromých bezpečnostních služeb v rámci ochrany osob a majetku : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2018. 65 s. Vedoucí bakalářské práce : Josef Kříha, Mgr. et Bc.

Klíčová slova: SBS, ochrana, zabezpečení, majetek,

Bakalářská práce (dále jen „**práce**“) se zabývá teoreticko-praxeologickými aspekty soukromých bezpečnostních služeb na území České republiky. Obsahuje souhrnný popis období historického vývoje a s tím související podmínky pro vznik a provozování soukromých bezpečnostních agentur. Chronologicky mapuje stav a vývoj komerční bezpečnosti v rámci teritoriálního území České republiky a rozděluje soukromé bezpečnostní agentury podle jejich věcných úkolů, metod a formy činnosti, dále vymezuje současné účinné právní normy, které upravují postavení těchto subjektů. Za pomoci „SWOT“ analýzy a řízených rozhovorů dále poukazuje k vybraným konkrétním silným a slabým stránkám fungování soukromých bezpečnostní agentur.

ABSTRACT

JANČOVIČ, R. Juristical, technical and tactical aspects of operating private security services in the area of protecting persons and property : *Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2018. 65 p. Supervisor : Josef Kříha, Mgr. et Bc.

Key words: PSS, protection, safety, property

Bachelor's thesis is engaged in legal, technical and tactical aspects of the private security services on the territory of the Czech republic. Contains a summary description of the period of the historical development of and eat associated conditions for the formation and operation of private security agencies. Chronologically maps the development of private security activities and divides the private security agencies according to their substantive tasks, methods and tactics, further defines the currently effective legal norms that govern the status of these entities. With the help of "SWOT" analysis, and structured interviews work points to the selected specific strengths and weaknesses of the functioning of private security agencies.

Obsah

Úvod	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Historický vývoj soukromých bezpečnostních služeb	10
2.1 Období před rokem 1918.....	10
2.2 Období První, Druhé a Třetí republiky	11
2.3 Poválečné období	12
2.4 Období po roce 1989	13
2.4.1 Doba prudkého růstu a kooperace.....	14
2.4.2 Doba separace, samostatnosti.....	15
2.4.3 Doba opětovné kooperace	16
3 Právní, technické a taktické aspekty činnosti soukromých bezpečnostních služeb	18
3.1 Věcná působnost soukromých bezpečnostních agentur	18
3.1.1 Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob	18
3.1.2 Metody soukromé bezpečnostní činnosti	20
3.1.3 Soukromě detektivní služby	24
3.2 Zásady činnosti pracovníků SBS	25
3.2.1 Zásada zákonitosti	25
3.2.2 Zásada legality	26
3.2.3 Zásada oportunity	26
3.2.4 Zásada přiměřenosti	26
3.2.5 Zásada rychlosti a rozhodnosti.....	28
3.2.6 Zásada etiky pracovní i mimopracovní činnosti	29
3.2.7 Zásada bdělosti a ostražitosti	30
3.3 Taktická činnost pracovníků SBS	32
3.3.1 Taktika zákroků pracovníků SBS	32
3.3.2 Obranné prostředky	38

3.3.3	Povinnosti před, při a po použití obranných prostředků	41
3.4	Právní aspekty provozu soukromých bezpečnostních služeb.....	42
3.4.1	Činnost SBS dle platných právních norem	43
3.4.2	Zákon o soukromých bezpečnostních službách účinný na území Slovenské republiky	48
3.4.3	Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti účinný na území České republiky	49
3.5	Řízené rozhovory, SWOT analýza	57
3.5.1	řízený rozhovor č. 1.....	57
3.5.2	řízený rozhovor č. 2.....	58
3.5.1	SWOT analýza řízených rozhovorů	60
Závěr.....		61
Seznam použitých zdrojů		62
Seznam zkratk		65
Seznam tabulek a obrázků		66

Úvod

Česká republika, podobně jako ostatní demokratické země, má úkoly v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti plněné státními bezpečnostními složkami. Policie však není jediným subjektem, který odpovídá za ochranu našeho zdraví, života či majetku. Po roce 1989, v období ekonomických a společenských změn, mnohé fyzické a právnické osoby pociťovaly potřebu zajistit své oprávněné zájmy v rámci komerční bezpečnosti. Vyskytl se tak prostor pro soukromé bezpečnostní agentury.

Asi každý z nás se již s pracovníkem soukromé bezpečnostní agentury setkal. Mohlo to být na různých sportovních utkáních, kulturních akcích či v nočních podnicích. Je však důležité si uvědomit, že tyto služby nenahrazují služby policie. Svou činnost vykonávají pouze po sjednání a uzavření smlouvy se zákazníkem. V Evropské unii je Česká republika jedna z posledních zemí, která ještě nemá pro soukromé bezpečnostní služby vlastní zákonnou úpravu. Vzhledem k tomu, že v České republice může v soukromých bezpečnostních službách podnikat každý, kdo dovršil věk 18 let a má čistý rejstřík trestů, nastala tak doba, kdy je trh přehlacen agenturami, které jsou však často velice rozdílné kvality.

Věcné kontury práce zájmově reflektují fungování soukromých bezpečnostních služeb v České republice. Úvod práce je věnován historickému vývoji a popisu historické geneze určujícího období. Nejdůležitější a nejpodstatnější část práce se nachází v kapitole „Právní, technické a taktické aspekty činnosti soukromých bezpečnostních služeb“. Nosná část „práce“ zájmově demonstruje právní, technické a taktické aspekty činnosti soukromých bezpečnostních služeb, včetně analyticko-syntetizujícího návrh zákona, kde jsou rozebrány jeho jednotlivé části.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Jedním z cílů je rámcové seznámení s věcnou působností soukromých bezpečnostních služeb na teritoriálním území České republiky. Objasnit specifičnost užitých právních, technických a taktických aspektů soukromých bezpečnostních služeb. Celá práce je rozdělena do čtyřech kapitol, kdy hlavní cíl je popsán ve třetí části.

Jelikož provozování soukromých bezpečnostních agentur prošlo v průběhů let velkou změnou, zabývá se tedy druhá kapitola historickým vývojem soukromých bezpečnostních služeb na území České republiky. Je rozdělena do čtyřech podkapitol, kdy v každé z nich je popsáno určité období vývoje. V této části je nejvíc rozebrán vývoj nám časově neblíží, tedy po roce 1989, který je rozdělen do třech částí, které jsou blíže popsány.

Hlavním cílem práce je teoreticko-praxeologickým vhladem objasnit fungování soukromých bezpečnostních služeb na teritoriálním území České republiky, který je řešen v kapitole „Právní, technické a taktické aspekty činnosti soukromých bezpečnostních služeb“. Úvodní Část práce je věnována věcné působnosti soukromých bezpečnostních agentur a jejich používané metody. V následující subkapitole jsou popisovány zásady činnosti pracovníků v oblasti soukromé bezpečnosti, kde jsou uvedeny i praktické příklady. Následně je rozebírána taktická stránka, ve které jsou vypsané obranné prostředky a možnost jejich použití. V další části je rozebrána a popsána současná právní úprava, která upravuje fungování a poskytování soukromých bezpečnostních služeb. Následná část této kapitoly je věnován návrhu zákona o soukromých bezpečnostních službách a popisu jeho jednotlivých částí. Závěr kapitoly obsahuje výsledky řízených rozhovorů se zástupci jednotlivých soukromých bezpečnostních agentur, kdy je poté pomocí „SWOT“ analýzy poukázáno na silné a slabé stránky provozu soukromé bezpečnostní agentury.

2 Historický vývoj soukromých bezpečnostních služeb

K tomu, abychom lépe pochopili fungování a postavení soukromých bezpečnostních služeb na území České republiky, je zapotřebí poukázat na historický vývoj této činnosti a uvést, které historické události mají na vývoji svůj neopomenutelný podíl. Dle mého uvážení je důležité rozdělit tyto události do časových úseků a to do: období před rokem 1918, období První republiky (1918–1938), období Druhé a Třetí republiky (1938-1948), poválečné období (1948-1989) a období od roku 1989 po současnost.

2.1 Období před rokem 1918

Snaha ochránit sám sebe, ostatní osoby, na kterých nám záleží a svůj majetek, člověka provází již od samého počátku. Obzvláště v době první civilizace, kdy narůstá majetek jednotlivců, kteří si byli dobře vědomi toho, že nedokáží svůj majetek uchránit sami a jejich finance jim dovolují najmout někoho, kdo se o jejich bezpečí postará. Za jakési základy, které byly položeny a sloužily k vývoji soukromých bezpečnostních služeb je možno uvádět osobní gardy panovníků (které často byly tvořeny jen z těch nejlepších bojovníků, které měl panovník k dispozici) a různé špehy, zvědy a slídili, které pro své panovníky získávali informace. Zde však lze polemizovat nad tím, do jaké míry se tehdejší gardy dají přirovnávat k dnešním bodyguardům (tělesným strážcům) a použití špehů k dnešní činnosti soukromým vyšetřovatelům, či detektivů. Jedna nevyvratitelná spojitost zde ale je. Svou činnost poskytovali, tak jako v dnešní době, za finanční ohodnocení. Tehdy však nebyla vytvořena žádná legislativa, která by nějakým způsobem upravovala jejich činnost. Jediným patentem, který z této doby stojí za zmínku je Císařský patent č. 223 ze dne 24. října 1852, jinak nazýván zbrojní patent, který obsahuje obecné vymezení pojmů, které se týkají střeliva a zbraní a uvádí, které zbraně, či střelivo, jsou považovány za zakázané a spadají tedy to skupiny tzv. zapovězených čili zakázaných zbraní či munice. Na území Čech a Moravy se nejprve objevovali jen bezpečnostní firmy ze zahraničí, až v průběhu devadesátých let osmáctého století se začaly objevovat první Rakousko-Uherské firmy.

2.2 Období První, Druhé a Třetí republiky

Za následek rozpadu Rakousko-Uherska a celé habsburské monarchie se považují neustupující problémy na válečné frontě i na celém území. Zde vzniká možnost pro nástupnické státy a teda pro vznik Československa. Zákon číslo 11/1918 Sb. je hlavní důvod, díky kterému mohlo dne 28. října 1918 vzniknout Československo. Jako každý nově vzniklý stát, i Československo se muselo vypořádat se základními problémy. V této době bylo nutno vykonat několik zásadních změn, aby bylo zajištěno fungování státu. Radikální změnou muselo projít hospodářství, které po válečném konfliktu nebylo v ideálním stavu. Mezi průkopníky, a pro tuto práci význačnými osobami, v oboru zajišťování soukromě bezpečnostních služeb a detektivní činnosti je nutno zmínit Zdeňka Bubníka (detektivní ústav). Zdeněk Bubník – reportér (autor soudniček) měl jednu zásadu, a to udržovat dobré vztahy s Policií, což se mu později vyplatilo. V roce 1919 byl jmenován velitelem 4. oddělení pražského policejního ředitelství. Za svou činnost mu náleží uznání, jelikož se podílel na vyřešení několika závažných případů. Podotýkal, že na výsledku pátrání se vždy významným způsobem podepisují zejména detektivové. Ve své knize *Detektiv vzpomíná*, konstatuje, že: *Detektivní služba tenkrát – za Rakouska, ale i za První republiky – se dělala hodně primitivně: nebyly na ni peníze*¹. “Další, koho je nutno zmínit, je bezpochyby jméno Rudolf Ullmann – ředitel Pražské pobočky firmy Wys Muller & Co., který vedle této činnosti provozoval ještě soukromou detektivní kancelář, která se zaměřovala především na hledání ztracených členů domácnosti, zaměstnance, kteří okrádali svého zaměstnavatele, či tzv. ověření solidnosti manželů, se kterým sklízel velký úspěch.”²Ullmannova společnost, tedy zřejmě byla na území Čech a Moravy první, která se zaměřila na soukromou detektivní činnost.

V období 2. světové války, na našem území zavedení protektorátu Čechy a Morava, ustanovení tzv. Slovenského Štátu (Slovensko) bohužel nelze hovořit o rozvoji bezpečnostních služeb jako takových. Hlavní podíl nese zákaz veškerého podnikání v oblasti poskytování soukromě bezpečnostních služeb, Německo chtělo eliminovat veškeré šikovné a aktivní lidi, u kterých bylo riziko, že by se postavili proti říší.

¹BUBNÍK, Z. *Detektiv vzpomíná*. Praha: Naše vojsko, 1969. 180 s.

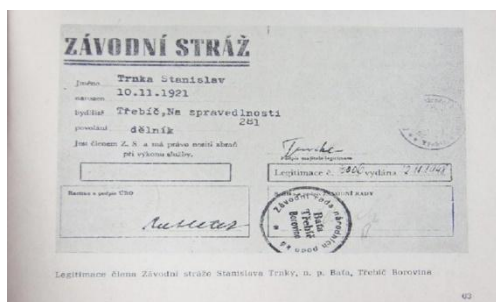
²FOGLAR, J. *Život v poklusu*. 3., upr. a dopl. vyd. Praha: Olympia, 2005. ISBN 80-7033-879-2.

Obr. 1. Území Československa po nastolení Protektorátu Čechy a Morava

2.3 Poválečné období

Konec druhé světové války znamenal jakési dočasně oživení v oblasti poskytování soukromě bezpečnostní služeb. Zlomový byl tzv. Vítězný únor (únor 1948), kdy se k moci v Československu dostávají komunisté. Komunisté mají vlastní představu o tom, jak se bude nakládat se sektorem soukromého podnikání a nakládání se soukromým majetkem (vše patřilo lidu). Podnikání v zajišťování bezpečnosti nepovažují za důležité, tudíž není povoleno. V roce 1968, jinak zvaný Pražské jaro, došlo k nástupu proreformních komunistů. Avšak dříve, než byla možnost vykonat jakoukoliv reformu, došlo k vyslání vojsk Varšavské smlouvy na naše území a celý tento pokus byl zastaven dříve, než začal. Jediné složky, které by se daly považovat za „soukromé“ byly Lidové milice, které byly ozbrojenou složkou politické strany a závodní stráž, která měla za úkol zajistit ostrahu konkrétního podniku, placena byla podnikem, ale majetek zůstával nadále všem, nejednalo se tedy o soukromé vlastnictví podniku. Tyto jednotky se také používaly k ochraně státních hranic, či při udržování veřejného pořádku.²¹ 12. 1989 došlo k rozpuštění Lidových milic, vyplývajícího z rozhodnutí KSČ. Konec osmdesátých let znamenal postupné, částečné uvolňování zákazu o soukromém podnikání, který s sebou přinášel rozvoj prvních postkomunistických podnikatelů, i ty které mají snahu podnikat v poskytování ochrany majetku a osob za finanční ohodnocení.

Obr. 2. Průkaz Závodní stráže

2.4 Období po roce 1989

Vývoj soukromých bezpečnostních služeb se po době totality obrátil velice rychle k lepšímu, zvyšovala se nabídka i poptávka. Díky privatizaci zde vznikaly možnosti pro podnikatele, kteří tak mohli vydělat peníze, byť se často pohybovali na hraně toho, co je ještě zákonné a co je už nezákonná činnost. Byli tu tací, kteří měli potřebu dávat své bohatství na odiv. Díky takovým lidem, zde vznikl prostor pro bezpečnostní agentury k tomu, aby nabízeli své služby ochrany majetku, či fyzických osob. Na druhé straně tu byli tací, kteří neměli potřebu ukazovat své bohatství, ale najímali si bezpečnostní agentury na získávání informací o ostatních podnikatelích, či o jejich činnosti.

Celé toto porevoluční období se dá rozdělit do tří částí. První část (doba prudkého růstu a kooperace). Tím, že se na trhu objevovalo stále více bezpečnostních služeb, často bez jakýchkoliv zkušeností z praxe, bylo nutné začít kooperovat a začít tvořit profesní organizace.

Rok 2002 by se dal nazvat dobou separace, či samostatnosti. Každý byl přesvědčen, že jen jeho řešení je to pravé a jen on může vyřešit problémy týkající se organizace, či ostatních věcí spojených s profesním životem. Z tohoto důvodu se mnoho členů rozhodlo opustit ASBS (Asociace soukromých bezpečnostních služeb) a vytvořilo se zde místo pro vznik konkurenčního Security Clubu. S tímto činem se začala tvořit jakási zaujatost jedné strany proti druhé, rozhodně se nedá hovořit o zdravé konkurenci.

Třetí fáze začíná vznikem Unie SBS, v roce 2004. Tato unie měla za následek opětovné oživení kooperace mezi organizacemi a potlačení aktivit na webu Security Clubu, díky čemuž se veškeré aktivity profesního dění přesunuly na stránky Unie SBS.

2.4.1 Doba prudkého růstu a kooperace

V této době je nutné zmínit zejména jedno jméno, které vyčnívá nad ostatní, JUDr. František Brabec. Pan Brabec se v roce 1989 pokoušel na Ministerstvu vnitra zjistit, jaké jsou možnosti pro případné podnikání v oblasti soukromých bezpečnostních služeb. Jako stěžejní zákony uvedl 70/1983, §410 a §411 občanského zákoníku o obstarávání činností jiného. V §410 je uvedeno že: *„(1) Jestliže má občan podle dohody obstarat záležitosti jiného, je povinen se řídit danými příkazy. Odchýlit se od nich může jen tehdy, jestliže je to nutné v zájmu toho, jehož záležitost obstarává, a nemůže-li včas dosáhnout jeho souhlasu.*

(2) Není-li dohodnuto jinak, musí být obstarání záležitostí provedeno osobně. Bez dohody je možno obstarání záležitosti svěřit jinému, jen jde-li o záležitost, jejíž obstarání nestrpí odkladu a nelze-li včas dosáhnout souhlasu.“

Výklad §411: *„Kdo byl pověřen záležitost obstarat, má právo na náhradu nutných nákladů s obstaráním spojených. Na odměnu má právo, pokud byla dohodnuta a odpovídá výsledku vynaloženého přičinění.“³*

Ministerstvo vnitra potvrdilo výše uvedené, což umožnilo všem, kteří měli zájem o podnikání v soukromých bezpečnostních službách, pustit se do práce.

Ve stejném roce, tedy 1989, vznikla vůbec první organizace na poskytování soukromých bezpečnostních služeb v Československé republice-Fénix. Tato společnost se na svých webových stránkách hrdě chlubí rokem založení. V roce 1991 společnost prošla přejmenováním na FENIX INTERNATIONAL, s. r. o. Mezi počáteční služby této společnosti se řadily například: oblastní stráž, detektivní služby, převoz finanční hotovosti a cenností. Díky odbornému a profesionálnímu přístupu, se společnost dostala velice rychle do podvědomí lidí a patřila mezi elitní společnosti na trhu.⁴Svůj vznik od téhož roku udává také společnost SECURITAS ČR s.r.o., jenž byla dceřinou společností švédské Securitas AB. V následujících letech vzniká velký počet bezpečnostních agentur. Některé z nich svou funkci ukončily po několika měsících, kdy došly ke zjištění, že neobstojí v tak velké konkurenci. Další své fungování udržely po mnoho let,

³Československá socialistická republika. Občanský zákoník: PŘEHLED OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU ŽÁSADY OBČANSKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ. In Sbírka zákonů. 1983, 14/1983 Sb., 70, .

⁴Historie Fenix-international [online] 2017 [cit. 20. 1. 2018], dostupné z <http://www.fenix-international.cz/o-spolecnosti/historie.html>

byť pod částečně upraveným jménem, či kompletním přejmenováním. Jiné zcela změnily své zaměření, či byly prodány zahraničním firmám.

Rok 1990 přinesl vznik Asociace bezpečnostních a detektivních služeb Čech, Moravy a Slezska – ABDS, tato organizace bohužel nemá dlouhého trvání a rozpadá se o rok později.

Motivem k obnovení kooperace, byla druhá mezinárodní konference soukromých bezpečnostních služeb, konaná v Berlíně roku 1999. Tato konference zajistila vznik ASBS (Asociace soukromých bezpečnostních služeb).

Obr. 3. ASBS logo

Počet členů k roku 2002 byl úctyhodných 128 členů. Agentury zaměstnávaly více než třicet tisíc zaměstnanců, což znamenalo, že zaměstnanci těchto agentur tvoří více, než polovinu z celkově zaměstnaných lidí v soukromých bezpečnostních službách (poté přišla separace – více v další kapitole). Snaha o sloučení poté byla pouze v rámci regionů, nikdo tyto hranice nechtěl překročit. Bohužel, se tak ztrácela snaha o vytvoření něčeho s celostátního. Bylo předem jasné, že snaha o to, být individuální, nepřinese žádný úspěch.

Vedle hlavních organizací zde vznikala i řada občanských profesních sdružení, mezi které patří: Komora podniků komerční bezpečnosti, Česká komora služeb ochrany majetku a osob a jiné.

2.4.2 Doba separace, samostatnosti

Rok 2002 přinesl mnohé změny. Do ASBS se začaly připojovat menší organizace, které neměly stejný zájem, jako ty velké. Vznikal tak mezi nimi rozruch, který vyústil až k odchodu velkých organizací (Securitas ČR, Sawbac a jiné), vznikl tak Security Club.

Jak Security Club uvádí na svých webových stránkách, jeho vznik se datuje k lednu 2002 a sám sebe popisuje jako sdružení osobností z řad největších

bezpečnostních společností v České republice a jako důvod svého vzniku uvádí neuspokojivou situaci na trhu bezpečnostních agentur, ve které se nacházelo velké množství subjektů, které poskytují služby s velmi rozdílnou kvalitou. V roce 2003, osmnáctého února, se toto sdružení stalo formálním sdružením zaměstnavatelů v evidenci Ministerstva vnitra a 21. února pak následovala volba prezidia a revizní komise sdružení. Cílem Security Clubu bylo zavedení etiky, která bude mít význam na celkovém růstu prestiže organizace. Vytvořili proto jednotná pravidla pro zabezpečení fyzické ostrahy majetku a osob. Byť Security Club není první profesní sdružení v oblasti bezpečnostních agentur, je první, kdo si dobrovolně určil tyto více náročná profesní a etická pravidla a respektování Zákoníku práce a dalších norem, které upravují vztah zaměstnavatele a zaměstnance.

V dnešní době se chtějí podílet na vytvoření a následném přijetí zákona, který by upravoval fungování soukromých bezpečnostních služeb na území České republiky a který Česká republika doajista nutně potřebuje.⁵

Obr. 4. Security Club logo

2.4.3 Doba opětovné kooperace

Celé dva roky trvalo, než organizace začaly opět spolupracovat. Situaci vyřešil až vznik Unie soukromých bezpečnostních agentur, roku 2004. Tímto tahem došlo ke zklidnění situace, jelikož se konečně vytvořil jakýsi systém, který bude vyhovovat všem, jak velkým, tak malým organizacím. Došlo tak ke spojení dvou samostatných subjektů, Security Clubu a Asociace soukromých bezpečnostních služeb, což jde jasně vidět na stránkách Unie soukromých bezpečnostních agentur, kde je vyobrazeno logo ASBS a Security Clubu vedle sebe pod záštitou Unie. Tento krok byl velice významný, jelikož je zřejmé, že každá ze stran měla své vlastní plány do budoucnosti jako samostatný subjekt a podmínky, za kterých bude možno povolit vnik zastřešující

⁵Historie Security Clubu [online] 2017 [cit. 20. 1. 2018], dostupné z <http://www.securityclub.org/kdo-jsme/>

organizace, tak nebylo lehké vyjednat. Do vedoucího postavení byl dosazen pan Jiří Kameník, který vykonává tuto funkci do dnes a zároveň je prezident ASBS ČR.⁶

Můžeme jen doufat, že doba, kdy každý chce fungovat samostatně, je již za námi a budoucnost se ponese ve znaku kooperace a vzájemné pomoci. Jedním ze základních plánů, které snad budou splněny a posunout Soukromé bezpečnostní služby zase o trochu dále, je vytvoření zákona o soukromých bezpečnostních službách.

⁶ Orgány Unie soukromých bezpečnostních služeb České Republiky [online] 2017 [cit. 20. 1. 2018], dostupné z <http://www.usbscr.cz/organy/>

3 Právní, technické a taktické aspekty činnosti soukromých bezpečnostních služeb

Při výkonu činnosti soukromých bezpečnostních služeb, přicházejí jejich pracovníci do řady složitých situací, kdy se musí rozhodnout, jak zakročí proti narušiteli zájmu chráněného agenturou. Při těchto zákrocích je nutnost znalosti zákonů a jiných právních předpisů, které upravují činnost pracovníků soukromých bezpečnostních služeb, jejich následná aplikace a profesionální přístup.⁷

3.1 Věcná působnost soukromých bezpečnostních agentur

Soukromé bezpečnostní agentury nabízejí svým klientům hned několik specifických služeb, zejména to závisí na zákoně nabídky a poptávky. Tato odborná činnost je vykonávána na základě smluvního závazku a zajišťuje fyzickým, či právnickým osobám ochranu jejich zájmů, vše však musí být v souladu s právní úpravou. Můžeme tedy říci, že se jedná o jakýsi dohled nad místy, kde není možné, aby policejní složky vykonávaly stálý a nepřetržitý dozor a v případě potřeby vykonaly okamžitý zásah. Další prostor pro uplatnění soukromých bezpečnostních složek vzniká tam, kde policejní složky mají povinnost zasáhnout subsidiárně (podpůrně). Typickým příkladem pro podpůrný zásah, jsou různá sportovní utkání, kdy pořádek na stadionu zajišťuje pořadatelská služba, která v případě nouze, kdy nezvládá vykonat činnost, na kterou byla najata, povolá na pomoc policejní složky. Základními třemi činnostmi, které bezpečnostní služby vykonávají jsou:

- podniky zajišťující ostrahu majetku a osob,
- poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob,
- služby soukromých detektivů.

Tyto činnosti jsou vykonávány na základě zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání a nařízení vlády č. 469/2000 Sb., který stanoví obsah jednotlivých živností.⁸

3.1.1 Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob

Důvodem vysoké poptávky po soukromých bezpečnostních službách je růst majetkové kriminality a stále více způsobených škod v některých oblastech. Již samotná

⁷ MACEK, P. Základy teorie policejně-bezpečnostní činnosti. Vyd. 1. Praha: Police history, 2004. 253 s. ISBN 80-86477-21-5

⁸ MACEK, P. Bezpečnostní služby. 2., dopl. vyd. Praha: Police history, 2008. ISBN 978-80-86477-48-0.

přítomnost působí preventivně, avšak to neznamena, že by zaměstnanec soukromých bezpečnostních agentur neměl jiné možnosti, jak vzniklou situaci řešit, vše však musí být v rámci zákona. Nejčastější a nejstarší formou zabezpečení osob a majetku, je fyzická ostraha. Výhodou fyzické ostrahy je možnost okamžitého zásahu k odvrácení nebezpečí. Velkou roli zde hraje profesní zkušenost a schopnost vyhodnotit vzniklou situaci. Jako doplňující se používá také pasivní ochrana, která umožňuje, za relativně nízké náklady, ztížení případnému narušiteli dostat se do objektu. Do pasivní ochrany řadíme například: kovové mříže na oknech, trezory, bezpečnostní okna, bezpečnostní dveře, detektory pohybu, či různé elektronické detektory.

Činnosti, které soukromé bezpečnostní agentury realizují při zajištění fyzické ochrany osob a majetku dělíme do několika základních forem:

Kontrolně propustková činnost. Hlavním úkolem je zabezpečení ostrahy pro možnost vstupu a výstupu do hlídaného objektu. Náplní práce pracovníka soukromé bezpečnostní agentury je tedy kontrola přicházejících a odcházejících osob, kontrola vozidel, které do objektu vjíždí, či vyjíždí. Dále pak zodpovídá za evidenci vnášených a vynášených věcí atd. Bezpečnostní pracovník poskytuje informace, či doprovod po objektu, pokud tím přímo neohroží svou primární činnost.⁹

Strážní služba. Jedná se o činnost, která je vykonávána pracovníkem soukromé bezpečnostní agentury, s cílem zabezpečit vnější ochranu objektu, či prostoru. Úkolem strážného je tedy pozorování objektu a přilehlého okolí, kontrola činnosti osob v blízkosti objektu, či přímo v objektu. Tato služba může být realizována formou pochůzkové služby nebo služby na pevném stanovišti. V obou případech, za ně strážný odpovídá v plném rozsahu.

Soukromě bezpečnostní dohled. O tuto formu dohledu se jedná zejména v místech, kde probíhají různé akce (sportovní utkání, kulturní akce), nebo v místech, do kterých mají přístup i ostatní osoby, např. klienti zákazníků. Při výkonu bezpečnostního dohledu pracovník zajišťuje, ve střeženém prostoru, zejména vnitřní ochranu objektu. Jedná se tedy o kontrolu oprávněný k pohybu, doprovod určených osob, dodržování vnitřního režimu. Soukromě bezpečnostní dohled tedy zabezpečuje pořád zejména v kasinech, hotelech, restauracích, sportovních utkáních. Forma výkonu

⁹ KAMENÍK, J., BRABEC, F. Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-309-6.

této činnosti může být buďto fyzická, tzn. fyzický dohled pracovníka, nebo dálkově, kdy ke kontrole používá různé monitorovací systémy.

Soukromě bezpečnostní výjezd. Tato bezpečnostní činnost reaguje na činnost zabezpečení objektu, či majetku pomocí elektronického systému. Pokud dojde k narušení objektu, výjezdová skupina je ihned v režimu pohotovosti. Po příjezdu na místo má právo na zadržení pachatele v souladu s ustanovením § 76 odst. 2 tr. řádu a do příjezdu policejních složek vykonává dohled a zajištění objektu, tj. zajišťuje, aby nedošlo k znehodnocení kriminálních stop, a zabráňuje dalšímu napadení objektu.

Soukromě bezpečnostní průzkum. Primárním úkolem této činnosti je získávání bezpečnostních informací o prostředí, ve kterém má dojít k výkonu dalších úkolů. Výsledkem je zhodnocení současné efektivnosti ochrany a vyhodnocení jejich slabých míst. Tento průzkum se vykonává fyzickým způsobem (pracovník soukromé bezpečnostní agentury), či elektronicky, za pomoci elektronických systémů.

Soukromě bezpečnostní ochranný doprovod. Jde o soukromě bezpečnostní činnost, která zajišťuje ochranu osob a majetku, pokud dochází k jejich přesunu tak, aby nedošlo k žádnému ohrožení, či poškození. Rozlišujeme zde bezpečnostní doprovod osob, kdy se jedná o osobní ochranu skupin nebo jednotlivých osob, ochranný doprovod při převozu cenností a peněžní hotovost, ochranný doprovod při převozu kamionem a tak dále. Aby nedošlo k narušení bezpečnosti v průběhu přepravy, je potřeba dodržovat určité zásady, například: utajení hodnoty převáženého majetku, určit odpovědného pracovníka za přepravovaný majetek, ujistit se, zda přepravovaná zásilka je pojištěna, neustále vymýšlet nové metody a strategie přepravy tak, aby nedošlo k jejímu monotónnímu používání. Trasa, která bude použita jako přepravní, musí být předem prověřena, přeprava by měla být prováděna za denního světla. Pokud to situace vyžaduje nebo jedná-li se o velmi cenný náklad, je možno dohodnout součinnost s Policií ČR. Při přepravě osob může dojít k používání více vozidel, či několika přepravních tras, dělá se tak z důvodu minimalizace možných rizik.¹⁰

3.1.2 Metody soukromé bezpečnostní činnosti

Tak jako jiné odborné činnosti je i soukromě bezpečnostní činnost realizována pomocí určitých metod. Obecně se jedná o uvažovaný postup a promyšlený souhrn postupů, které vedou k úspěšnému dosažení cíle, který byl předem stanoven.

¹⁰BRABEC, F. Hlídací služby. Praha : Eurounion, 1995, s. 100-112. ISBN 80-85858-12-6

Metoda fyzického pozorování. Do současné doby stále nejvíce používána metoda. Jedná se zejména o ostrahu objektů. Příslušný pracovník soukromé bezpečnostní služby při realizaci této metody pozoruje objekt tak, aby byl schopen včas poznat odlišnosti, které narušují klidový stav a vytvářejí negativní odlišnosti a byl schopen včas zabránit jeho napadení či narušení. K tomuto pozorování dochází z jednoho či více předem určených stanovišť, po kterých se, v případě určení, pohybuje podle časového plánu. Objekt, ve kterém je vyšší míra rizika, by měl být vždy střežen hlídkou pracovníků soukromé bezpečnostní agentury.

Metoda elektronického sledování procesu. Pokud se v objektu nebo v prostoru nachází místo, které je označeno, jako zájmové či rizikové, instalují se zde kamery uzavřeného televizního okruhu nebo-li CCTV (Closed circuit television). Pracovník soukromé bezpečnosti agentury má tak možnost toto místo sledovat pomocí monitoru z centrály. Výhodou této metody je, že pracovník má k dispozici záznam, který pak může sloužit jako důkazní prostředek (identifikace osob, detekce osob). V posledních letech se tato metoda stále více vylepšuje pomocí automatických elektronických systému. Například kamery se spouštějí jen pokud čidla elektronického zabezpečené detekují pohyb nebo se celý objekt náhle rozsvítí. Kolikrát jen toto stačí k tomu, aby si případný pachatel svůj původní zájem rozmyslel.

Kamerový bezpečnostní systém se skládá z:

- kamer (objektiv, optický snímač),
- zařízení na přenos a řízení videosignálu (kabeláž, router, vysílače a přijímače),
- záznamové a zobrazovací zařízení (monitory, videorekordér),
- kamerové příslušenství (kryt, polohovací zařízení, konzoly).¹¹

Metoda fyzické ochrany. Nejčastěji aplikována při různých sportovních akcích či na různých koncertech, kde dochází k masové návštěvě lidí. Jedná se o přímé zabránění napadání osob a objektu. V této metodě se často využívají různá technická opatření, jako je například ochranný koridor.

¹¹LUKÁŠ, L. Bezpečnostní technologie, systémy a management. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2015. ISBN 978-80-87500-05-7

Metoda technické ochrany. K realizaci této metody dochází prostřednictvím instalace různých typů technických zábran, které mají za úkol, pasivně zabránit či ztížit možnost dostat se do objektu osobám, které k tomu nemají oprávnění. Celková účinnost této metody závisí na použití dalších metod, zejména metody fyzického a elektronického pozorování. V praxi se pak jedná například o pancéřové bezpečnostní dveře, kterou jsou vylepšeny o aktivní čidla elektronického zabezpečení.

Technickou ochranu můžeme dělit dle prostorového zaměření:

- **předmětová ochrana** – zabraňuje manipulaci, zcizení nebo poškození cenných předmětů pomocí trezorů, bezpečnostních schránek atd.,
- **Obvodová ochrana** – jedná se o ochranu, na kterou případný pachatel narazí jako první. Zahrnuje zejména zdi, ploty, které mohou být zhotoveny z různých materiálů. Za účinné se považují materiály: beton, dřevo, zděné konstrukce,
- **Plášťová ochrana** – do této skupiny řadíme mříže, poplachové folie, bezpečnostní sklo,
- **Prostorová ochrana** – jde o ochranu místností, chodeb mezi místnostmi a případných dalších prostorů, které náležejí k objektu. Jako ochrana se zde používá: detektory pohybu, mechanické zábrany nebo pohybové detektory.¹²

Metoda elektronické ochrany. Jedna z nejefektivnějších používaných metod. Výhoda této metody je, že pro její aplikaci není vyžadován velký počet zaměstnanců. Z počátku je sice investice vysoká, nicméně vše se vrací nízkými mzdovými náklady. Tím, že vývoj elektronické ochrany jde stále dopředu, roste také jeho účinnost. K instalaci elektronického systému dochází na základě provedení podrobné bezpečnostní analýzy chráněného objektu. Cíl této analýzy spočívá v časně identifikaci narušení objektu, růstu teploty, úniku vody či plynu a podobně.

Metoda režimových opatření. Tato metoda závisí na kooperaci zaměstnavatele a pracovníků soukromé bezpečnostní agentury. Jelikož systém režimových opatření významně zasahuje do chování a jednání osob, které se nacházejí uvnitř chráněného

¹²KONÍČEK, T., KOCÁBEK, P. Cesta k bezpečí. Praha: BEN - technická literatura, 2002. ISBN 80-7300-032-6

objektu. Jmenovitě se jedná například o: dopravní režim, odlišné pracovní oděvy, různá provedení visaček, zákaz vnášení a požívání alkoholu a omamných látek.

Metoda propustkového zajištění. Jedná se o metodu užívanou zejména na vrátnicích střežených objektů. Hlavní úkol této metody je, zajistit vstup pouze těm osobám, které k tomu mají oprávnění. Tato metoda však může být použita i na různých sportovních utkáních a kulturních akcích pomocí vstupenek.

Metoda výstražných značek a nápisů. Tato metoda se realizuje pomocí výstražných značení jako jsou různé nápisy sdělující zákazy a omezení (zákaz vstupu, zákaz rozdělávání ohně). Preventivně působí například také samolepky s nápisem „Objekt střežen bezpečnostní službou“.

Metoda přesvědčování. Cílem této metody je soukromobezpečnostní prevence. Pracovník soukromé bezpečnostní agentury volí vhodný přístup, kterým ostatní občany přesvědčuje, aby upustili od protiprávního jednání proti chráněnému zájmu.

Metoda použití cvičeného psa. Pro použití této metody se předpokládá, že střežený objekt je dokonale oplocen, jsou vyvěšeny cedule, které oznamují: “Objekt střežen psem“. Pes působí také preventivně, kdy může pomocí štěkáním případného pachatele odstrašit. Samotný zákrok proti osobě, která narušuje chráněný zájem, bude proveden až psovodem, případně jiným pracovníkem. Stále častěji je pes umístěn do bloku, kdy se nachází na vodícím laně či v ochranném koridoru.¹³

¹³MACEK, P. Bezpečnostní služby. 2., dopl. vyd. Praha: Police history, 2008. ISBN 978-80-86477-48-0.

3.1.3 Soukromě detektivní služby

Jedná se o služby, které jsou vykonávány na základě koncesní listiny, v zájmu fyzických a právnických osob, které si je zaplatily. Zejména jde o opatrování důkazních prostředků, získávání informací o fyzických a právnických osobách nebo pátrání po osobách. Detektivní činnost rozlišujeme na několik forem:

Detektivní dohled. Tato forma soukromě detektivních služeb je nejrozsáhlejší. Hlavním úkolem je kontrolovat dodržování ideálního stavu, včasné zjištění kontrastu s tímto stavem a k akceptování opatření, která budou účinná k opětovnému nastolení stavu, který je vyžadován. Uskutečnění detektivního dohledu probíhá např. jako činnost detektivů v obchodních domech, skrytá ochrana cenin, finančních hotovostí nebo osob. Obsahem je poté dohled nad dodržováním veřejného pořádku, pravidel bezpečnosti a určeného režimu v určitém objektu (kontrola pracovní morálky a dodržování pracovní doby). Je důležité nezaměňovat detektivní dohled a soukromý bezpečnostní dohled. Detektivní dohled převážně probíhá skrytě, tudíž v civilním oblečení, aby nebylo vzbuzeno žádné podezření. Soukromý bezpečnostní dohled je vykonáván veřejně a v určeném stejnokroji.

Detektivní prověrka. Jedná se o soukromě detektivní činnost, která se zabývá potvrzováním pravdivosti či nepravdivosti informací, ať už se jedná o informace o určité osobě, události nebo skutečnosti. Obsahem detektivní prověrky může být např. prověřování obchodníků partnerů a jejich důvěryhodnosti. Prověřování osob, které žádají o úvěr, kdy se zjišťuje jejich schopnost platit. To samé se může zjišťovat i u firem, s kterými se chystá klient uzavřít obchod. V současné době je stále více populární, používat detektivní prověrky, jako nástroj na odhalení nevěry partnera.

Detektivní rozpracování. Hlavním obsahem této formy je získávání, shromažďování a následné vyhodnocování informací o skutečnostech či právnických a fyzických osobách. Tyto poznatky poté mohou hrát velmi důležitou roli, jako důkazní prostředky, u soudních řízení nebo v oblasti podnikatelských aktivit, např. ochrana před firemní špionáží. Nutno podotknout, že se jedná o velmi náročnou a kvalifikovanou formu soukromé detektivní činnosti.

Detektivní pátrání. Jedna z nejčastěji praktikovaných činností soukromě detektivních služeb. Detektivní pátrání může být prováděno paralelně s policií nebo individuálně detektivní agenturou, jedná se o případy, kdy klient nechce předávat věc

policii, nebo policie není kompetentní k vykonání takového úkonu. Obsahem této formy je zejména: pátrání po nezvěstných členech rodiny, pátrání po dlužnících, pátrání po odcizených automobilech, pátrání po majetku, jedná-li se o rozvodové řízení či exekuci.¹⁴

3.2 Zásady činnosti pracovníků SBS

Jelikož je činnost pracovníku soukromých bezpečnostních služeb velice rozmanitá, je důležité provést určité zobecnění a určit jakási základní pravidla a zásady. Právní zakotvení najdeme v interních předpisech, ale i v několika obecně závazných vyhláškách. Při realizaci úkonů dojde vždy k aplikaci jedné či více níže uvedených zásad. Pokud ale chceme hovořit o celkové činnosti pracovníků soukromých bezpečnostních služeb, musíme si uvědomit, že tyto zásady jsou uplatňovány komplexně v závislosti jedna na druhé. Vzájemně se doplňují a navazují.

Jedná se zejména o zásadu:

- zákonitosti,
- legality,
- oportunitu,
- přiměřenosti,
- rychlosti a rozhodnosti,
- etiky pracovní a mimopracovní činnosti,
- bdělosti a ostražitosti.

3.2.1 Zásada zákonitosti

Celá činnost pracovníků soukromých bezpečnostních služeb, musí být upravena zákony a jiným právními předpisy. Je to dáno tím, že tito pracovníci při výkonu svých úkolů, mají možnost zasahovat do práv a zájmů ostatních osob. Někdy může dojít i k omezení osobní svobody občana. Právě proto je důležité, aby pracovník soukromých bezpečnostních služeb vždy dbal na dodržování zákonů a předpisů. Pokud by došlo k porušení této zásady, mohlo by dojít až na trestní stíhání odpovědného pracovníka soukromé bezpečnostní služby.

¹⁴BRABEC, F. Soukromé detektivní služby. Praha : Eurounion, 1995, s. 135-148. ISBN 80-85858-16-9.

3.2.2 Zásada legality

Význam této zásady tkví v povinnosti pracovníka provést v pracovní době úkon či jiné opatření, pokud je páčán trestný čin, přestupek nebo je důvodné podezření z jejich páčání. Existuje zde však několik výjimek ze zásady legality, podle kterých pracovník nemá povinnost konat, či zakročit. Pokud se budeme zabývat přímo výjimkami vztahujícími se na pracovníky ozbrojených bezpečnostní sborů, zjistíme, že není povinnost pracovníka soukromé bezpečnostní agentury konat, jestliže:

- je pod vlivem léků, či jiných omamných látek, které by významným způsobem snížili jeho schopnost konat,
- pracovník nebyl k provedení takového úkonu odborně vyškolen ani vycvičen a povaha daného úkonu to vyžaduje,
- by provedení takového úkonu bylo v kontrastu s opatřením policie nebo jiných ozbrojených bezpečnostních složek.

V zákoníku práce je uvedeno, že pracovník není povinen zakročit, brání-li mu v tom důležité okolnosti nebo by vystavil vážnému nebezpečí sebe či své spolupracovníky. Je však důležité dodat, že pokud se nejedná o výše uvedené překážky, je pracovník soukromých bezpečnostních služeb povinen úkony či jiná opatření konat.

3.2.3 Zásada oportunity

Tato zásada dává pracovníkům soukromých bezpečnostních služeb možnost, rozhodnout se podle svého uvážení. V praxi poté jde hlavně o správně zhodnocení situace a následné volby správného postupu. Např. vyhodnocování situace, vyčkávání či přivolání posil. Pracovník by vždy měl uvážit, zda je nejen schopný zákrok vykonat, ale také jej úspěšně dokončit. Proto je velmi důležité, aby také zvážil např. své zkušenosti s daným zákrokem, své vlastní síly, vhodný moment, míru ohrožení jeho osoby nebo případné ohrožení dalších osob, jako jsou spolupracovníci či jiné osoby nacházející se v blízkosti.

3.2.4 Zásada přiměřenosti

Je důležité, aby pracovníci soukromých bezpečnostních služeb při provádění zákroků dbali na přiměřenost daných úkonů, aby osobám v souvislosti s jejich činností nevznikla bezdůvodná újma. Tudíž zásah do osobních práv by měl být takový, aby nepřekročil míru nezbytně nutnou k dosažení účelu prováděného zákroku.

V praxi to znamená, že pracovník musí volit vždy adekvátní bezpečnostní prostředky, např. nebude používat zbraň tam, kde stačí k úspěšnému dosažení účelu použít pouze hmaty, chvaty, kopy. Samotná volba použití prostředků při zákroku musí vždy vycházet z reálné situace. Záleží tedy na: intenzitě útoku vedeného osobou, ohrožení života, zdraví nebo majetku.

Pokud dojde k použití věcných bezpečnostních prostředků, zásada přiměřenosti by se měla dostat do popředí a to zejména v těchto směrech:

- přiměřenost volby,
- časová přiměřenost,
- přiměřenost intenzity.

Přiměřenost volby. Každý pracovník soukromých bezpečnostních služeb by měl předem uvážit, jaké prostředky použije k dosažení účelu sledovaného zákroku. Kritériem je volba takového prostředku, který úspěšně překoná odpor osoby, která se dopouští protiprávního jednání. Cílem takové volby není fyzická likvidace nebo ublížení na zdraví osobě, proti které je zákrok vykonáván, ale pouze zabránění tomu, aby nedošlo k dalšímu vzniku škod na majetku či zdraví. Povinnost pracovníka soukromé bezpečnostní služby je dbát na to, aby osobě, proti které je vykonáván zákrok a jsou proti ní použity bezpečnostní opatření, nevznikla bezdůvodná újma na zdraví a případné omezení jejích práv a svobod nepřekročilo míru nezbytně nutnou k dosažení účelu zákroku.

Časová přiměřenost. Je důležité, aby použití věcných prostředků trvalo pouze po dobu nezbytně nutnou k provedení zákroku. Rozumí se tím pouze doba, kdy útok bezprostředně hrozí, trvá nebo je pravděpodobné, že bude pokračovat. K použití věcných prostředků by tedy nikdy nemělo dojít, pokud je již zcela jisté, že útok již ustal a je zřejmé, že už nebude pokračovat. Pokud pracovník soukromých bezpečnostních služeb nebude dbát této přiměřenosti, dopouští se protiprávního jednání.¹⁵

Přiměřenost intenzity. Pokud dojde na použití věcných prostředků, musí pracovník soukromých bezpečnostních služeb dbát na to, aby jednak dosáhl účelu sledovaného zákroku, avšak zároveň použil věcný prostředek tak, aby nedošlo k újmě zřejmě nepřiměřené k povaze a nebezpečnosti protiprávního jednání, kterého se daná

¹⁵MACEK, P. NOVÁK, F. Privátní bezpečnostní služby. Praha: Police History, 2005. ISBN 80-86477-23-1.

osoba dopustila. Je nutno dodat, že k porušení přiměřenosti dojde i tehdy, zda bude zvolen špatný věcný prostředek, který neodpovídá vzniklé situaci a neumožňuje tedy dosažení účelu sledovaného zákroku. Jako příklad můžeme uvést, použití hmatů, chvatů proti osobě, u které je očividně jasné, že použije střelné zbraně. Tato zásada je uplatňována také v případě, že pracovník soukromých bezpečnostních služeb použije zbraň. Musí co nejvíc šetřit život a zdraví osoby, proti které je zákrok vykonáván.

3.2.5 Zásada rychlosti a rozhodnosti

Jelikož práce příslušníku soukromých bezpečnostních služeb je zejména chránit zdraví, život a majetek, může být někdy rozhodující, jak rychle dokáže na vzniklou situaci reagovat a vyřešit ji. Jedná se tedy o schopnost pracovníků, co nejrychleji se dostavit na místo vzniku události a vykonat zde takové úkony, které povedou k eliminaci nebezpečí. Zásada rychlosti je limitována nutností bezprostředního provedení zákroku či možností určité časové rezervy, ve které je možno připravit vlastní provedení zákroku. Rozlišujeme zákroky s přípravou a bez přípravy. Obecně se dá říci, že rychlost a rozhodnost jsou významné zejména pro:

- účinné zabezpečení majetku,
- minimalizace možnosti úniku pachatele či úplné zamezení útěku,
- zajištění ochrany zdraví a života osob, které jsou ohroženy, v důsledku protiprávního jednání jiné osoby,
- udržení klidného stavu a pořádku v určeném místě, zamezení vzniku výtržností a jiného nepřípustného chování.

U zákroků, které můžeme předpovědět, vzniká dostatek času na přípravu, např. zajišťování sportovních utkání, kulturních akcí. To samé platí pro zákroky provedené na podnět občanů, kdy se naskytuje možnost zhodnotit situaci a potřebné síly k následnému provedení zákroku.¹⁶

Pracovníci soukromých bezpečnostních služeb se často dostávají do situace, kdy není příliš času na rozhodnutí, proto je velmi důležité rychle vyhodnotit situaci a zvolit způsob provedení zákroku. Časový úsek mezi rozhodnutím a konáním je často jen několik sekund. Právě při takovýchto situacích se projeví získané zkušenosti a teoretická připravenost z taktické oblasti. Rázné a nekompromisní chování pracovníků

¹⁶MACEK, P. NOVÁK, F. Privátní bezpečnostní služby. Praha: Police History, 2005. ISBN 80-86477-23-1.

soukromých bezpečnostních služeb má své opodstatnění. Účinně funguje jak na osoby, proti kterým je zákrok veden, tak na osoby přihlížející. Takové chování může předejít útěku pachatele, dalšímu útoku na ostatní osoby, pokračování ve výtržnické činnosti nebo samotnému útoku na příslušníka soukromých bezpečnostních služeb. Je důležité, nezaměňovat rychlost a rozhodnost s nekvalitou a nekompetentností zákroků, s arogantním chováním pracovníka či poškozováním osobních práv občana, proti kterému je zákrok veden. Proto zásada rychlosti a rozhodnosti musí jít ruku v ruce se zásadou zákonitosti a přiměřenosti.

3.2.6 Zásada etiky pracovní i mimopracovní činnosti

Jelikož má pracovník soukromých bezpečnostních služeb větší možnost zasahovat do osobních práv osob než jiní občané, musí dodržovat určité etické zásady vystupování a jednání. Základem je povinnost dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní. To znamená, že prováděný zákrok musí být prováděn nejen podle platné legislativy, ale také na určité kulturní úrovni, např. bude-li pracovníka někdo vulgárně urážet, neměl by vulgární urážení opěťovat.

Zvyšování požadavků na plnění úkolů pracovníků soukromých bezpečnostních agentur, se týká také jejich morálních a osobnostních vlastností. Jedná se o jakési mravní požadavky, pokud je pracovník splňuje, je označen za profesionálně vhodného, pokud ne, tak jej označujeme jako profesionálně nevhodného. Při vykonávání své činnosti, pracovník reprezentuje firmu, která jej zaměstnává. Mělo by tedy dojít k uvědomění si, že jako pracovník dané agentury, je hodnocen ostatními občany, i když je mimo pracovní dobu. Tím se zavazuje k dodržování určité etiky, jako je například dodržování pravidel slušného chování.

Při výkonu služby je pracovník povinen:

- být upraven a ustrojen,
- chovat se podle určitých společenských pravidel (zdvořile),
- pokud jedná s osobou starší patnácti let, má povinnost jí vykat,
- je-li slušně požádán o podání informací, které nejsou utajené a je v jeho schopnosti takové informace poskytnout, měl by tak učinit. Pokud není schopný tuto informaci poskytnout, slušně se omluvit,
- dbát cti, důstojnosti a vážnosti své, i firmy, kterou zastupuje,

- s ostatními spolupracovníky se vzájemně upozorňovat na chyby, kterých se dopouští. Opět v rámci slušnosti a zdvořilosti.

Nachází-li se pracovník soukromé bezpečnostní agentury mimo službu, avšak je stále oblečen do uniformy, musí dodržovat výše uvedená pravidla. Platí to i pro pracovníky, kteří vykonávají službu v civilním oděvu.

Při výkonu služby má pracovník zákaz:

- kouření, žvýkání či konzumace potravin na veřejných místech, kde dochází k výkonu činnosti a tyto místa nejsou pro takovou činnost speciálně určena (jídelsna, kuřácký koutek),
- v době výkonu služby požívat alkoholické nápoje, či jiné omamné látky, které by měly vliv na schopnost zakročit. K požití alkoholu by nemělo docházet ani v době před službou,
- přijímat jakékoliv osobní výhody, které mu vznikly v souvislosti s výkonem služby (peněžní úplatky, věcné úplatky).

Dodržování těchto zásad by mělo být jedním z prioritních cílů pracovníka i firmy, kterou zastupuje.¹⁷

3.2.7 Zásada bdělosti a ostražitosti

Hlavní význam této zásady spočívá v tom, že každý pracovník soukromé bezpečnostní agentury musí mít vždy přehled o vzniklé situaci, ať už je to v průběhu vykonávání zákroku či bezprostředně po něm. Měl by vycházet z toho, že osoby, které páchají trestnou činnost jsou většinou velmi rychle schopny odhadnout situaci a rozpoznat, zda je daný pracovník profesionál nebo amatér. Zaměřují se například na řeč těla nebo signály vysílané očima.

K této zásadě je vhodné přiblížit si význam Cooperovy stupnice připravenosti. Jedná se o stupnici, kterou vypracoval Jeff Cooper. Úroveň bdělosti a pohotovosti vystihuje barvami.

¹⁷MACEK, P., NOVÁK, F. Privátní bezpečnostní služby. Praha: Police History, 2005. ISBN 80-86477-23-1.

Cooperova stupnice připravenosti:

- **Bílá barva:** Pracovník je relaxovaný, nepřemýšlí nad případným nebezpečím, cítí se bezpečně. Pro pracovníka soukromých bezpečnostních agentur je tento stav velice nebezpečný, jelikož je nepřipraven.
- **Žlutá barva:** Pracovník je relaxován, ale je si vědom případného nebezpečí. Např. vnímá muže, který se nachází v jeho blízkosti a hraje si s nožem. Vnímá celé okolí a je připraven v případě potřeby zareagovat. V takovém stavu by se měl nacházet každý pracovník, pokud nehrozí nebezpečí.
- **Oranžová barva:** Pracovník se nachází v nebezpečné situaci. Mělo by dojít k přípravě plánu, jak bude na nebezpečí reagovat. Jde o střední stupeň pohotovost.
- **Červená barva:** Nejvyšší stupeň pohotovosti. Pracovník je si vědom nebezpečí, které mu hrozí a začíná vůči němu realizovat určité kroky. Např. osobu, kterou našel v areálu a oslovil ji, se k němu začíná otáčet a drží něco v ruce.
- **Černá barva:** Nastává v momentě, kdy se pracovník nachází ve stupni Bílém, ale hrozí mu nebezpečí na životě, kterého si však není vědom. V tento moment pracovník zpravidla zpanikaří a zapomíná vše, čemu byl naučen. V důsledku toho, je pak šance na úspěšné zvládnutí situace takřka nulová. Platí zde zásada – není možno, aby se pracovník dostal přímo z bílého stupně do stupně červeného, kdy by byl pracovník schopen čelit nebezpečí. Zásada bdělosti a ostražitosti by tak měla být dodržována nejen při výkonu zákroku, ale i při běžné služební činnosti.¹⁸

¹⁸COOPER, J. Principles of personal defense. Boulder: Paladine Press, 2006. ISBN 1581604955

3.3 Taktická činnost pracovníků SBS

Situace a osoby, se kterými se musí pracovníci soukromých bezpečnostních agentur vypořádat, jsou velmi různorodé. Počínaje osobami, které svého protiprávního jednání zanechaly ihned po výzvě a konče osobami, které své jednání ještě vystupňují. To samé platí i pro místa, kde je vykonávána činnost. Může se jednat o místa veřejně přístupná, ale i o odlehlá. Vzhledem všem těmto odlišnostem, nemůžeme přesně určit postupy pro jednu danou situaci, jelikož každá situace je svým způsobem ojedinělá. Může sice dojít k situaci, kdy bude zákrok vykonáván proti stejné osobě, ve stejný čas, na stejném místě, ale i tak zde bude několik faktorů, které zde při původním zákroku vůbec nebyly. I přesto, že každý zákrok je svým způsobem ojedinělý, lze zde vypracovat souhrn teoretický zásad a praxí ověřených postupů, které označujeme jako pravidla postupu.

3.3.1 Taktika zákroků pracovníků SBS

Taktikou zákroků rozumíme cílevědomý a předem promyšlený postup pracovníka soukromých bezpečnostních služeb, který je vykonáván za účele ochránit zdraví, život a majetek, ale i jiné společenské hodnoty, kterými jsou čest, důstojnost, vážnost.

Klíčem k dokončení každého prováděného zákroku je správně zvolená taktika. Cílem je pak úspěšné odstranění protiprávního stavu, zajistit ochranu zdraví, života a majetku zákazníků i jejich zaměstnanců. Předtím, než se pracovník soukromé bezpečnostní agentury rozhodne provést zákrok, musí zhodnotit několik okolností, které by na prováděný zákrok mohly mít vliv. Jedná se zejména o samotné zakročení, zda zvládne zakročit sám nebo je dostatek času a situace nevyžaduje okamžité zakročení a může si tedy dovolit přivolat posily. Obsahem taktiky zákroku je volba správného postupu a prostředků, které jsou v souladu s platnou legislativou a zaručují úspěšné dokončení zákroku. Pokud v průběhu provádění zákroku pracovník zjistí, že zvolená taktika není dostatečná, měl by co nejrychleji zareagovat a v rámci možností taktiku změnit tak, aby došlo k úspěšnému dokončení zákroku.

Jednu z možností, kterou si pracovník může zvolit, je tzv. vyčkávající taktika. Jedná se o postup, kdy pracovník usoudí, že pro úspěšné dokončení zákroku je důležité vyčkávat, popřípadě zavolat posily. Pokud se rozhodne vyčkávat, nesmí tím být porušena zásada legality zákroku, tedy povinnost zakročit. Volba taktiky by měla být limitována podle míry a intenzity protiprávního jednání, kterého se osoba, proti které je

zárok veden, dopustila. Kritéria, podle kterých by měla být zvolena taktika zákroku jsou:

- význam chráněného zájmu,
- místo, čas a další okolnosti,
- způsob a charakter protiprávního jednání,
- pachatel.

Hovoříme-li o významu chráněného zájmu, jedná se především o nebezpečí, které hrozí z činnosti osoby, proti které má být proveden zárok. Pokud půjde o drobná narušení, jako je například verbální útok na pracovníka či ostatní osoby, zvolí pracovník adekvátní postup i prostředky, které povedou k úspěšnému provedení zákroku. Místo a čas jsou pro správné zvolení taktiky také důležité. Jiná taktika bude zvolena při zákroku na veřejném prostranství, kdy zárok bude prováděn za přítomnosti osob a je možné jejich negativní či pozitivní působení. Jinak bude prováděn zárok na odlehlém místě, kde nebude přítomna veřejnost, a tak pracovník nemůže počítat s jejím případným zapojením.

Způsob a charakter protiprávního jednání je také zásadní. Jinak bude pracovník zakročovat, pokud bude docházet k verbálnímu napadání osob, jinak bude zasahovat, pokud to přejde do fyzického napadení. Velmi důležitá je volba taktiky s ohledem na osobu narušitele. Jedná se o ohled na věk, pohlaví, zdravotní stav, fyzické proporce atd. Při samotném zákroku je důležité, aby si pracovník všechny tyto věci uvědomoval co možná nejrychleji. Nemělo by tedy docházet k tomu, že proti těhotné ženě budou použity údery do oblasti břicha, které by mohly vážně ohrozit zdravotní stav její i dítěte.

Zárok na veřejnosti. K těmto zárokům nejčastěji dochází, pokud osoby narušují pořádek, který je zavedený v místě střeženého prostoru. Může se jednat o slovní či fyzické napadení osob.

Před tím, než se pracovník rozhodne konat, je důležité, aby zcela zhodnotil situaci. Určil přesný počet osob, proti kterým bude proveden zárok a rozhodl, zda síly, které má k dispozici, budou stačit k úspěšnému dokončení zákroku (silami se zde rozumí: schopnost zastavit jednání osoby, silové proporce, věcná vybavenost atd.). Pokud je zde riziko, že by zárok nebyl úspěšně dokončen, měl by pracovník soukromé bezpečnosti služby neprodleně zavolat posily, případně policii ČR.

Zákrok na veřejnosti by měl být prováděn rázně a energicky tak, aby došlo k zamezení dalšího protiprávního jednání osob. Velmi účinné je zjištění a následné zpacifikování osob, které celé výtržnosti organizují či jsou nejaktivnější a zamezení jejich dalšímu kontaktu s ostatními osobami. Pokud to situace vyžaduje, může dojít k zajištění osob, které svým chováním maří provedení zákroku. Přistihne-li pracovník soukromých bezpečnostních služeb osobu při páchaní trestné činnosti, má právo tuto osobu omezit na osobní svobodě a předat jí nejbližší policejní jednotce nebo na nejbližší základní útvar policie. Důležité také je, aby došlo k zjištění totožnosti svědků či osob, který byly protiprávním jednáním ohroženy nebo poškozeny, pro potřebu dalšího projednání věci. Při těchto zákrocích hraje významnou roli také prvek veřejnosti, který můžeme rozdělit do tří základních směrů. První, jako prvek neutrální, kdy občané pouze přihlížejí a svým jednáním nějak nezasahují. Druhý, prvek pozitivní, kdy přítomné osoby vystupují, jako pomoc pracovníkovi soukromých bezpečnostních služeb. Třetí, negativní prvek, kdy veřejnost strání osobám, které se dopouštěly protiprávního jednání. S veřejností musí pracovník soukromých bezpečnostních služeb také počítat, s jakým si kritikem jeho činnosti. Měl by tedy dbát na to, aby zákrok byl proveden podle platné legislativy a on se nedostal do problémů. Zejména v dnešní době, kdy každý má u sebe mobilní telefon a není tak problém takový zákrok zaznamenat.¹⁹

Zákrok proti podnapilým osobám a výtržníkům. Jelikož pracovníci soukromých bezpečnostních agentur mohou být najati jako ostraha na různých kulturních a sportovních akcích, vzniká zde velká pravděpodobnost, že budou muset zakročovat proti osobě, která bude v podnapilém stavu. V praxi se poté jedná o frekventované zákroky, vedené proti osobám, které svým chováním budí veřejné pohoršení a dopouštějí se hrubých neslušností, při kterých dochází k ohrožení života, zdraví, cti a majetku. Velmi často se bude jednat o přestupek proti veřejnému pořádku a proti občanskému soužití.

Tyto zákroky by měly být provedeny rázně, rychle a důkladně. Tento typ zákroku by měli vykonávat nejméně dva pracovníci, jelikož je zde vyšší pravděpodobnost napadení a velkého odporu. Před samotným zákrokem, by měl pracovník soukromé bezpečnostní služby důrazně vyzvat osobu, aby zanechala svého jednání. Hlavním úkolem je zamezit dalšímu protiprávnímu jednání, jako je napadání

¹⁹MACEK, P., NOVÁK, F. Privátní bezpečnostní služby. Praha: Police History, 2005. ISBN 80-86477-23-1.

osob, ničení majetku apod. Je-li to nutné, zajistí svědky události a došlo-li při protiprávní činnosti ke zranění osob, přivolá potřebnou záchranou pomoc.

Věcné prostředky, které pracovník soukromé bezpečnostní agentury použije, musí odpovídat charakteru jednání osoby. Musí však dbát, aby použitý věcný prostředek byl účinný, avšak v rámci zásady přiměřenosti. Následné zjištění totožnosti by mělo probíhat v místech, kde nehrozí případný útěk či napadení ostatních pracovníků.

Pokud nastane situace, kdy se výtržnosti dopouští více osob a pracovník zhodnotí situaci tak, že není schopen zákrok provést do zdárného konce, musí neprodleně kontaktovat posily a příslušný ZÚ policie. Do jejich příjezdu pouze pozoruje situaci a získává další potřebné informace, které následně může předat policii. Chování pracovníka by nemělo být zbytečně provokující, zejména pokud stačí domluva, měl by ji pracovník podávat klidným hlasem, bez zbytečné agrese či výhrůžek. Za účinný věcný prostředek, který může být použit proti výtržníkům, se považuje použití služebního psa. Využití služebního psa je také možné použít k zamezení útěku pachatele.

Chová-li se podnapilá osoba agresivně, bude vůči ní použito stejných věcných prostředků, jako proti výtržníkovi. Podle potřeby, pak tato osoba může být převezena, za asistence pracovníku policie, do protialkoholní záchytné stanice. K tomu dochází zejména: Je-li osoba bezvládná, neschopná chůze, ohrožuje bezpečnost svou či jiných osob apod.).

Zákrok proti vojenským osobám. Pokud to situace vyžaduje, může pracovník soukromé bezpečnostní agentury zakročit i proti vojenským osobám (voják z povolání a voják základní služby) a to bez toho, aby bral ohled na jejich hodnost. Při samotném zákroku pak spolupracuje s Vojenskou policií nebo s vojenskými pořádkovými hlídkami.

Jakmile dojde na samotný zákrok, musí dbát pracovník zvýšené opatrnosti, zejména proto, že by tato osoba mohla být ozbrojena a předpokládá se, že prošla určitým vojenským bojovým výcvikem. Velmi obezřetně by mělo být postupování při zákroku proti vojenským zběhům. Pokud tedy nehrozí nebezpečí z prodlení, měl by vždy vyčkat do příchodu posil. Mezi základní zásady při provádění zákroku proti vojenským osobám řadíme zejména:

- provádět zákrok minimálně ve dvou osobách,
- při zákroku dbát zvýšené opatrnosti,
- vždy se přesvědčit, zda osoba není ozbrojena,
- pokud je podezření, že je osoba ozbrojena, zvolit vyčkávající taktiku,
- sepsat záznam o události, včetně svědků a charakteru způsobených škod.

Zákrok proti těhotné ženě, duševně a zdravotně postiženým. Tyto zákroky sice bývají výjimečné, ale i tak na ně musí být pracovník soukromé bezpečnostní služby připraven. Při výkonu takového zákroku je velice důležité, aby pracovník dbal co možná největší ochrany na zdraví těhotné ženy a dítěte. Platí zde omezení použití věcných prostředků, služebního psa nebo zbraně. Výjimku tvoří případy, kdy útok vedený těhotnou ženou, bezprostředně ohrožuje zdraví a život pracovníka soukromé bezpečnostní služby nebo jiných osob či hrozí-li větší škoda na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jiným způsobem.

Nastane-li situace, kdy je použita věcných prostředků nutné, prvořadým úkolem pracovníka, je poskytnout ženě první pomoc a neprodleně zajistit odbornou lékařskou pomoc. Použitím zbraně a služebního psa, je v těchto případech opravdu až poslední možnou možností.²⁰

Při výkonu služby je důležité označit ženu za těhotnou. Na základě zobecnění praktických zkušeností, se za těhotnou ženou považuje žena, na které:

- je zřejmé těhotenství,
- která se před provedením zákroku prohlásí za těhotnou,
- je tato skutečnost pracovníkovi známa z jiných zdrojů.

Rozhodujícím faktorem ovšem bude zjevný znak těhotenství.

Zjistí-li pracovník soukromé bezpečnostní služby, že osoba, proti které zakročuje, vykazuje znaky duševní poruchy, ověří její totožnost a následně kontaktuje

²⁰MACEK, P., NOVÁK, F. Privátní bezpečnostní služby. Praha: Police History, 2005. ISBN 80-86477-23-1.

jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka, kterému následně oznámí, jakého závažného chování se tato osoba dopustila.

Dojde-li k ohrožení okolí osobou duševně chorou, je povinností pracovníka chránit ostatní občany a za pomoci odborné lékařské péče, zajistí její odvoz do příslušného zdravotního zařízení. Při takovém zákroku je nutné dbát cti a vážnosti osoby. Stejně jako u použití věcných prostředků na těhotnou ženu, i zde platí určitá omezení. Je nutné dbát zvýšené opatrnosti a pozornosti, jelikož u takových osob je někdy velice obtížné předpovědět její další chování. V ojedinělých případech může být zákrok vykonávat i proti osobám se zjevným tělesným postižením. Za takové osoby považujeme osoby, které:

- invalidu, u kterého je jasná absence některé z končetin,
- osobu, u které je viditelné zkroucení končetiny a s tím ztíženou možnost pohybu,
- osobu nacházející se na invalidním vozíku nebo o berlích,
- osobu, která má některou z končetin v obvazu či sádře a v důsledku toho má ztíženou možnost pohybu,
- slepce a osoby hluchoněmé.

U takových osob hrozí napadení pracovníka soukromé bezpečnostní služby či jiných osob jen výjimečně. Zejména jde o napadení holí nebo berlí. Není-li napomenutí takové osoby dostatečné, dojde ke zjištění totožnosti a vyrozumí se osoby příbuzné nebo osoby blízké, které zajistí přepravu do místa bydliště.

Zákroky proti cizincům. Příslušník soukromé bezpečnostní služby bude proti příslušníkům jiných států postupovat stejným způsobem, jako kdyby zasahoval proti občanovi České republiky. Většina cizinců musí na území České republiky dodržovat stejné právní předpisy, jako každý řádný občan. Nenachází se zde žádné omezení pro použití věcných prostředků, psa či použití služební zbraně.

Přestože cizinci nemají žádné speciální výhody, je doporučováno, aby se protiprávní jednání méně závažného charakteru řešilo pouze domluvou či napomenutím. Zejména proto, že zde je určitá jazyková bariéra (ve významu, že cizinec nemusí rozumět pokynům pracovníka a řídit se tedy správným způsobem).

Do zvláštní kategorie spadají osoby, které požívají diplomatické imunity a výsady. Tyto osoby se musí prokázat platným diplomatickým pasem a zvláštní průkazkou vydanou MZ, která potvrzuje jejich akreditaci v ČR. Proti takovým osobám se zásah povoluje jen velmi ojediněle. Dopustí-li se protiprávního jednání, může ji pracovník napomenout a vyzvat, ať takového jednání zanechá a dále osobu propustí, bez jakéhokoliv dalšího omezení, pracovník neprodleně tuto skutečnost oznámí vedoucímu skupiny ostrahy.

Nastane-li situace, kdy osoba neupustila od protiprávního jednání a toto jednání ohrožuje zdraví, život a majetek osob, pracovník provede taková opatření, aby takovému jednání zabránil a osobu omezí na osobní svobodě. V takových případech je pracovník oprávněn použít služebního psa, zbraně a věcných prostředků, avšak pouze v mezích nutné obrany a krajní nouze. O všech provedených opatřeních a úkonech, sepíše záznam.²¹

3.3.2 Obranné prostředky

Při výkonu svého povolání jsou pracovníci soukromé bezpečnostní agentury, v některých případech, oprávněni použít obranných prostředků. K použití obranných prostředků dojde tehdy, pokud není jiná možnost, jak zjednat právo. Cílem použití obranných prostředků je zabránit vzniku nebezpečí nebo daným osobám zamezit v dalším jednání, které ohrožuje zájmy ostatních. Pracovník soukromé bezpečnosti agentury však musí dbát, aby při použití těchto prostředků neporušil jednu ze základních zásad činnosti SBS.

Výčet obranných prostředků:

- hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany,
- slzotvorné prostředky,
- pouta,
- obušek,
- úder služební zbraní,
- hrozba služební zbraní,

²¹MACEK, P., NOVÁK, F. Privátní bezpečnostní služby. Praha: Police History, 2005. ISBN 80-86477-23-1.

- varovný výstřel ze služební zbraně,
- služební pes.

Hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany. Do tohoto druhu obranných prostředků se řadí různé techniky z tzv. bojových sportů a bojových umění. Používání těchto technik má za cíl překonat odpor nebo zastavit či odrazit útok osoby. Neustálé procvičování a zdokonalování je nezbytné nejen pro zvýšení efektivity, ale i pro udržení fyzické kondice. Každý pracovník soukromé bezpečnostní agentury by měl znát alespoň základy těchto obranných prvků, při čemž by se měl zaměřit na ty nejúčinnější a snažit se dosáhnout jejich perfektního provedení. K uplatnění hmatů a chvatů dochází zejména při překonání pasivního odporu. Údery a kopy budou použity, pokud bude nutné zastavit bezprostřední útok a získat čas pro vyhodnocení dalšího vhodného postupu.

Slzotvorné prostředky. K použití slzotvorných prostředků dochází zejména v otevřeném prostoru, pokud dojde k použití v uzavřeném prostoru, mělo by to být v dostatečné vzdálenosti od nezúčastněných osob. Pracovník soukromé bezpečnostní agentury by měl brát v potaz povětrnostní podmínky (síla a směr větru), aby nedošlo k zasažení jeho kolegů. Plyn by měl být stříkán v krátkých dávkách, kdy se jeho nejvyšší účinnost udává ve vzdálenosti 50-100 cm. Nikdy by nemělo dojít k situaci, kdy je slzotvorný prostředek použit na kratší vzdálenost, jelikož hrozí vážné zdravotní komplikace.

Obušek. Jedná se o velice účinný obranný prostředek. Jeho použití by mělo směřovat na méně zranitelné části lidského těla, tedy tam, kde se nenachází žádné důležité životní orgány (hýždě, nohy, ruce), pokud se použití směřováno na nohy, nemělo by docházet k přímému zasažení kolene. Vyžaduje-li to situace, údery můžou být směřovány o do oblasti horních zad.

Pouta. K použití pout smí dojít pouze tehdy, pokud se pracovník rozhodne omezit osobu, která klade odpor, na osobní svobodě a je-li důvodné podezření, že tato osoba by se pokusila o útěk. Použití pout následuje až po marné výzvě.

Zásady poutání:

- dbát na neporušení krevního oběhu a přecházet zraněním,
- pokud je to možné, poutat dopředu. K poutání dozadu by mělo dojít jen tehdy, pokud daná osoba stále klade odpor,

- je-li nutno spoutat dvě osoby současně, vždy stejnou rukou.

Úder služební zbraní. Použití služební zbraně jako prostředku, s kterým lze provést úder, dojde pouze v tísňové situaci. Zejména v situacích, kdy se jedná o zápas zblízka a nelze tak použít jiný obranný prostředek. Úder je veden pažbou, hřbetem hlavně a je mířen na svalové partie, žaludek nebo ramena. Při úderu je nutné dbát zvýšené opatrnosti, aby nedošlo k náhodnému výstřelu.

Hrozba služební zbraní. Pokud osoba, která se dopouští protiprávního jednání, které bezprostředně ohrožuje život a zdraví pracovníka soukromé bezpečnostní služby nebo jiných osob, nereaguje na slovní výzvu, má pracovník právo hrozit služební zbraní. Podstatou tohoto obranného prostředku je, že pracovník na danou osobu v průběhu zákroku míří služební zbraní.

Varovný výstřel ze služební zbraně. Varovný výstřel a hrozba služební zbraní, jsou nejdůležitějším obranným prostředkem. Varovný výstřel předchází samotnému použití zbraně. Jako obranný prostředek by měl být použit pouze v krajním případě, pokud se ostatní obranné prostředky minuly účinkem. Podstatou varovného výstřelu je provedení střelby zpravidla do vzduchu či země, za účelem upuštění od útoku. Je třeba dbát zvýšené opatrnosti. Varovný výstřel se nesmí použít, pokud se nejedná o aktivní a agresivní odpor.

Služební pes. Jelikož zákon o soukromých bezpečnostních službách stále nebyl vytvořen, můžeme najít inspiraci v 553/1991 Sb. Zákon o obecní policii (dále jen, zákon o obecní policii), kde je uvedeno v §19 „Použití psa“. Není zde však uveden termín „služební pes“, ale je zcela jasné, že se nemůže jednat jen tak o nějakého psa. Pes, který bude použit jako obranný prostředek, by měl být k takovému účelu vycvičen. Samotné použití služebního psa pak záleží na osobním rozhodnutí pracovníka soukromé bezpečnostní služby. Před použitím psa je bezvýhradně nutné, aby došlo k vyslovení výzvy s výstrahou. Pokud nedojde k uposlechnutí, bude následně použit pes. Způsob, jakým bude pes použit, opět spadá pod rozhodnutí pracovníka (rozhoduje, zda bude pes použit s náhubkem či bez něj). Pes se často používá při zásahu proti skupině osob, které narušují veřejný pořádek, k prohlídkám nepřehledných prostorů, k zamezení fyzického napadení či ke střežení zajištěných osob. Samotná přítomnost psa dost často odrazuje od dalšího agresivního či výtržnického chování.²²

²²MACEK, P. Bezpečnostní služby. 2., dopl. vyd. Praha: Police history, 2008. ISBN 978-80-86477-48-0

3.3.3 Povinnosti před, při a po použití obranných prostředků

V souvislosti s používáním obranných prostředků, jsou zde zároveň určité povinnosti, které musí pracovníci soukromých bezpečnostních agentur dodržovat.

Povinnosti před použitím obranných prostředků. Každému použití obranných prostředků, by měla předcházet slovní výzva, že bude použito obranných prostředků, která je mířena osobě, jenž se dopouští protiprávního jednání. Tato výzva nemusí být splněna, pokud by zákrok nesnesl odkladu. Výzva může vypadat například: *“Zanechte protiprávního jednání, jinak proti vám bude použito obranných prostředků!”*. Druh obranného prostředku, který bude použit by měl být takový, kterým je možno zákrok dovést k úspěšnému cíli, volí si jej pracovník sám. Musí mít však na paměti, že nesmí dojít k porušení k jakékoliv ze zásad činnosti SBS.

Povinnosti při použití obranných prostředků. Použití obranných prostředků by mělo být v takové míře, aby nedošlo k zřejmě nepřiměřené újme na zdraví osoby, proti které se zákrok provádí. Nepřiměřenost (ve vztahu k použití obranných prostředků) znamená neadekvátní volbu zcela zbytečného razantního obranného prostředku, zbytečně razantním a intenzivním způsobem, než bylo nutné. V důsledku toho pak dané osobě vznikla újma, která neodpovídá nebezpečnosti jejího protiprávního chování.

Povinnosti po použití obranných prostředku. Dojde-li při použití obranných prostředků ke zranění osoby, proti které byl zákrok prováděn, musí pracovník soukromé bezpečnostní agentury, ihned co mu to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření.

Zranění při použití obranných prostředků není nějak výjimečné. Byť se může jednat o náhodná zranění, pracovník soukromé bezpečnostní služby by se hned po provedení zákroku měl přesvědčit, zda osoba, proti které byl zákrok prováděn či ostatní nezúčastněné osoby, nejsou zraněny. O celém zákroku a způsobu použití obranných prostředků by měl pracovník sepsat záznam. Případně zajistit svědky celé události, kteří by mohli být nápomocni při následném řešení celé situace.²³

²³MACEK, P. Bezpečnostní služby. 2., dopl. vyd. Praha: Police history, 2008. ISBN 978-80-86477-48-0

3.4 Právní aspekty Činnosti soukromých bezpečnostních služeb

V současné době není žádná speciální právní úprava, která by upravovala právní podmínky vzniku soukromých bezpečnostních služeb. V platnosti je však novela zákona o živnostenském podnikání č. 286/1995 Sb., kde jsou tři základní formy podnikání v oblasti soukromých bezpečnostních služeb uvedeny ve skupině č. 314 mezi ostatní živnosti komerčně provozované na základě koncese místně příslušným živnostenským úřadem. Jako hlavní zdroj je tedy považován zákon 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání a jeho dvě novely, kterými jsou zákon č. 286/1995 Sb. a 356/1999 Sb. Tyto dvě novely v sobě, byť rámcově, upravují otázky činnosti soukromých bezpečnostních agentur.

Hlavní význam pro ty, kteří chtějí začít podnikat v tomto oboru má ustanovení části II., hlava II. zákonu o živnostenském podnikání §26, kde se uvádí, že za vázané živnosti se považují takové, které jsou uvedeny v příloze 3. k živnostenskému zákonu. Jako další je zde §27, kde je v odstavci 1. uvedeno že: *„Odborná způsobilost pro koncesované živnosti je stanovena přílohou č. 3 k tomuto zákonu nebo je upravena zvláštními právními předpisy uvedenými v této příloze.“*²⁴

Odborná způsobilost je upravena v novele Zákona o živnostenském podnikání z. č. 286/1995 Sb. Uvedena je však jen osoba provozovatele pro každou ze tří uvedených základních forem soukromých bezpečnostních služeb. K tomu, aby mohla osoba poskytovat technické služby k ochraně majetku a osob, je pro odpovědnou osobu vyžadováno odborné vyučení v oboru a minimálně tři roky práce v oboru nebo oboru příbuzném. Pokud má tato osoba odborné vysokoškolské vzdělání, nutná doba v praxi se zkracuje až na jeden rok.

Osoba, která si na sebe zařídí koncesi pro provozování Služeb soukromých detektivů nebo Podniku zajišťujícího ostrahu majetku a osob, musí splnit pouze středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou. K žádosti o samotnou koncesi se následně vyjadřuje Ministerstvo vnitra ČR. Na zaměstnance soukromé bezpečnostní agentury neklade dosavadní právní úprava zvlášť velké nároky. Jediná podmínka, která byla zrušena novelou zákona o živnostenském podnikání č. 356/1999 Sb., byla spolehlivost. Dnes u všech tří typů stačí doložení bezúhonnosti zaměstnance. V praxi to poté znamená, že osoba, která se uchází o zaměstnání u soukromé bezpečnostní

²⁴ ŠTENGLOVÁ, I. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-540-4.

agentury přeloží svůj výpis z evidence rejstříků trestů. U právnické osoby, která provozuje výše uvedené koncesované živnosti, musí její zástupce splňovat následující:

- dosáhnout věku 18 let,
- způsobilost k právním úkonům,
- bezúhonnost.²⁵

3.4.1 Činnost SBS dle platných právních norem

Jelikož do dnešního dne nevznikl zákon, který by upravoval samostatnou činnost soukromých bezpečnostních služeb, musí se pro tuto činnost hledat náhrada v jiných platných zákonech. Pro tuto činnost sice tyto zákony nebyly určeny, ale spadá do jejich platnosti. Zejména hovoříme o:

- Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod,
- občanský zákoník,
- občanský soudní řád,
- trestní řád,
- trestní zákoník,
- zákoník práce,

Ústavní zákon 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod (dále jen „**LZPS**“), (přijata 16. prosince roku 1992 usnesením předsednictva České národní rady), vymezuje jednu z nejvýznamnějších částí právních podmínek, pro činnost soukromých bezpečnostních služeb. Uvedená ustanovení jsou svým významem nezanedbatelná nejen pro činnost bezpečnostních agentur, ale i pro stát jako takový, např. článek 7, kde se uvádí v prvním a druhém odstavci: *„Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem. Nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu.“* Z tohoto článku vyplývá, že není přípustné získávání například informací, pomocí fyzického či jiného násilí. Dalším článkem, který by měl být zmíněn, je článek 17, odstavec 1, kde je uvedeno: *„Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny.“* Tento článek se týká zejména činnosti soukromých detektivů. Články, které

²⁵MACEK, P. Bezpečnostní služby. 2., dopl. vyd. Praha: Police history, 2008. ISBN 978-80-86477-48-0

stojí také za zmínku, jsou článek č. 10, který stanovuje ochranu lidské důstojnosti a článek č.12, který se týká nedotknutelnosti obydlí.²⁶

Zákon č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). V občanském zákoníku nalezneme základy pro práva osob, ale i smluvní vztahy. Pro činnost soukromých bezpečnostních služeb jsou podstatné následující paragrafy.

Ustanovení § 3 odst. 2 a *„každý má právo na ochranu svého života a zdraví, jakož i svobody, cti, důstojnosti a soukromí.“*

a následně **odst. 2 f** *„nikomu nelze odeprít, co mu po právu náleží“*

Jelikož má každý právo vlastnit majetek a svobodně žít, vzniká mu tím právo, toto své vlastnictví bránit.

Ustanovení § 14 odst. 1 *„Každý si může přiměřeným způsobem pomoci k svému právu sám, je-li jeho právo ohroženo a je-li zřejmé, že by zásah veřejné moci přišel pozdě.“*

a následně **odst. 2** *„Hrozí-li neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může jej každý, kdo je takto ohrožen, odvrátit úsilím a prostředky, které se osobě v jeho postavení musí jevit vzhledem k okolnostem jako přiměřené...“*

Tento paragraf nám umožňuje bránit svépomocí to, co nám náleží, a však pokud je si člověk vědom toho, že to nezvládne, či dá rovnou přednost profesionálnímu přístupu, může si na tuto ochranu najmout soukromé bezpečnostní agentury.

Ochranu vlastnického práva a jeho ochranu řeší následující paragraf.

Ustanovení § 1042 *„Vlastník se může domáhat ochrany proti každému, kdo neprávem do jeho vlastnického práva zasahuje nebo je ruší jinak než tím, že mu věc zadržuje.“*

Možností najmout si pro ochranu svého majetku soukromou bezpečnostní agenturu, se tato agentura posouvá do pozice tzv. zástupce. Osoba, která bude

²⁶SLÁDEČEK, V. *Ústava České republiky: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-590-9.

soukromou bezpečnostní službou vybrána, aby vykonávala jejím jménem, bezpečnostní činnost, musí být způsobilá k právním úkonům.²⁷

Samotné zastoupení poté řeší následující paragrafy.

Ustanovení § 436 odst. 1 „*Kdo je oprávněn právně jednat jménem jiného, je jeho zástupcem; ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.*“

Ustanovení § 437 odst. 1 „*Zastoupit jiného nemůže ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného, ledaže při smluvním zastoupení zastoupený o takovém rozporu věděl nebo musel vědět.*“

Následující paragrafy se týkají zejména činnosti soukromých detektivů. Jedná se o preventivní opatření, které může být vykonáno. Pokud nám hrozí škoda, může oprávněná osoba zakročit preventivně. Jelikož je zde možnost následujícího soudního řízení, má tato osoba nebo zástupce této osoby právo shromažďovat informace a důkazy, které by mohly být použity v rámci případného soudního řízení.

Ustanovení § 2903 odst. 1 „*Nezakročí-li ten, komu újma hrozí, k jejímu odvrácení způsobem přiměřeným okolnostem, nese ze svého, čemu mohl zabránit.*“

a následně **odst. 2** „*Při vážném ohrožení může ohrožený požadovat, aby soud uložil vhodné a přiměřené opatření k odvrácení hrozící újmy.*“²⁸

Zákon č. 99/ 1963 Sb., Občanský soudní řád. V Občanském soudním řádě lze najít několik paragrafů, které mohou být uplatněny při službách soukromých detektivů. Každý účastník soudního řízení má právo opatřovat a shromažďovat informace, které následně mohou být použity při soudním řízení. Pokud však nepovažuje za moudré, shromažďovat či vyhledávat tyto informace sám, má možnost najmout si služby soukromého detektiva, který však následně může být předvolán jako svědek.

Ustanovení § 120 odst. 1 „*Účastníci jsou povinni označit důkazy k prokázání svých tvrzení. Soud rozhoduje, které z navrhovaných důkazů provede.*“

Ustanovení § 125 „*Za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů*

²⁷PLECITÝ, V. *Problematika ochrany osob a majetku z pohledu soukromého a veřejného práva*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2010. ISBN 8073802473

²⁸ELIÁŠ, K., SVATOŠ, M. *Občanský zákoník: tučně zvýrazněné změny provedené zákonem č. 460/2016 Sb. : rejstřík : redakční uzávěrka 1.1.2017*. Ostrava: Sagit, 2017. ÚZ. ISBN 978-80-7488-201-2.

a právnických osob, listiny, ohledání a výslech účastníků. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí jej soud.“

Ustanovení § 126 odst. 1, *„Každý občan je povinen dostavit se na předvolání k soudu a vypovídat jako svědek. Musí vypovědět pravdu a nic nezamlčovat. Výpověď může odepřít jen tehdy, kdyby jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým; o důvodnosti odepření výpovědi rozhoduje soud.“²⁹*

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Trestní řád“). Pro pracovníky soukromé bezpečnosti agentury je důležitý zejména následující paragraf. Z níže uvedeného paragrafu můžeme zjistit, že máme možnost zadržet osobu, které páchá nějaký trestní čin, na nezbytně dlouhou dobu a za použití vhodně zvolených obranných prostředků.

Ustanovení § 76 odst. 2, *„Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.“³⁰*

Zákon č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Trestní zákoník“). Jako každý jiný občan, se i pracovník soukromé bezpečnostní služby může dostat do situace, kdy bude ohrožen na zdraví či životě. V takové situaci může použít dostupných obranných prostředků, které mu dopomůžou k ochraně života a zdraví. Musí však konat podle trestního zákona a jeho ustanovení:

Ustanovení § 28 odst. 1 *„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.“*

a následně **odst. 2,** *„Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo*

²⁹ SVOBODA, K. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9.

³⁰ DRAŠTÍK, Antonín. *Trestní řád: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-600-7.

ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet. “

Z výše uvedeného paragrafu (**krajní nouze**) nám vyplívá, že pracovník soukromé bezpečnostní služby musí vždy volit takové prostředky, které odpovídají charakteru nebezpečí.

Ustanovení § 29 odst. 1 „*Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. “*

a následně **odst. 2**, „*Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. “*

Při dodržení **nutné obrany** je taktéž důležité, aby pracovník soukromé bezpečnostní služby volil prostředky, které budou přiměřené charakteru útoku.³¹

Zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákoník práce“). Činnost pracovníků soukromé bezpečnostní agentury musí vycházet z pracovního poměru, který je upraven zákoníkem práce. V současné době účinný od 1. ledna 2007, který zrušil dřívější zákoník práce č. 65/1965 Sb. Samotný zákoník práce poté upravuje pracovní právní vztahy, které vznikají mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem (respektive mezi soukromou bezpečnostní agenturou a bezpečnostním pracovníkem). Ustanovení v něm uvedená řeší úpravu mzdy, délku pracovní doby a rozvržení, nutnou dobu odpočinku mezi jednotlivými směny, pracovní pohotovost či překážky v práci apod. Důležité a citlivé jsou především ustanovení, kterými se řeší zejména pracovní spory, odpovědnost za způsobenou škodu, otázky nutné kvalifikace a rekvalifikace zaměstnanců a podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Samotné podmínky bezpečnosti jsou upraveny v níže zmíněném paragrafu:

Ustanovení § 103 odst. 1 a „*nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti. “*

a následně **odst. 1 f** „*zajistit zaměstnancům, zejména zaměstnancům v pracovním poměru na dobu určitou, zaměstnancům agentury práce dočasně přiděleným k výkonu práce k jinému zaměstnavateli, mladistvým zaměstnancům, podle potřeb*

³¹DRAŠTÍK, A. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-790-4.

vykonávané práce dostatečné a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, zejména formou seznámení s riziky, výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště. „³²

3.4.2 Zákon o soukromých bezpečnostních službách účinný na území Slovenské republiky

Česká republika na rozdíl od Slovenské republiky stále nemá vytvořen zákon, který by upravoval činnost soukromých bezpečnostních služeb. Na Slovensku vešel v platnost dne 1.1.1998 zákon o provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností. Následně byla vyhotovena novelizace, jelikož původní znění částečně zasahovalo do svobodného podnikání v průmyslu komerční bezpečnosti, např. pokud již byl subjekt držitelem licence na jednu činnost – provozování bezpečnostních služeb, zanikala mu možnost poskytovat služby s podobným charakterem. Svůj podíl na novelizaci měl bez pochyby i vstup Slovenské republiky do Evropské unie, kdy Slovensko muselo plnit mezinárodní smlouvy. Vznikl tedy zákon č. 473/2005 Sb. (který nahradil původní zákon č. 379/1997 Sb.), který byl schválen Národní radou Slovenské republiky, dne 23.9. 2005 a v platnost vešel 1.1. 2006. Jedním z dalších důvodů pro novelizaci samostatného zákona, bylo posuzování kvalifikační a zdravotní způsobilosti, které se pro technické služby a ostatní činnosti soukromých bezpečnostních služeb značně lišilo.

Kontrolu nad činností soukromých bezpečnostních služeb provádí Ministerstvo vnitra Slovenské republiky, společně s Policií SR. Mezi jejich priority patří:

- Vykonávat dozor nad činnostmi prováděnými soukromými bezpečnostními službami, aby nedošlo k porušení zákona,
- výkon zkoušek zdravotní a odborné způsobilosti, kvalifikačních zkoušek a následné rozhodnutí o vydání nebo nevydání průkazu odborné způsobilosti,
- má právo nařídit opětovné posouzení zdravotní způsobilosti,
- může nařídit odnětí průkazu odborné způsobilosti,
- rozhoduje o trestných činech, přečinech a deliktech, spáchaných činnostmi soukromých bezpečnostních služeb.

³²HLOUŠKOVÁ, Pavla a kol. *Zákoník práce, prováděcí nařízení vlády a další související předpisy s komentářem 2018*. 11.Olomouc: ANAG, 2018, ISBN 978-80-7554-115-4.

Budeme-li však hovořit o hlavních přínosech tohoto zákona, nesmíme opomenout následující:

- Zvýšení prestiže v očích veřejnosti,
- snížení kriminality,
- zvýšení odbornosti a profesionality pracovníků, kteří působí v komerční bezpečnosti,
- růst kvality trhu –ztížení podmínek pro udělení akreditace,
- respektování morálních a právních obecně přijímaných norem.³³

3.4.3 Analýza návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti na území České republiky

Samotná činnost soukromých bezpečnostních služeb ovlivňuje hned několik právních poměrů vnikajících mezi subjekty, mezi které patří např. narušitel práva (zadržení útočníka), třetí osoby, které nemají žádnou účast ve smluvním vztahu soukromá bezpečnostní agentura a zákazník (soukromé detektivní pátrání) a mnohé další. Tato činnost také představuje určitá bezpečnostní rizika, jelikož pracovníci soukromých agentur bývají často velmi dobře vybaveni a bývají speciálně vycvičeni, může se tedy stát, že jejich jednání citelně zasáhne do ohrožení základních lidských práv a svobod. Je proto nutné, aby takovou činnost vykonávaly pouze subjekty, které splní určitá kritéria.

První pokus o změnu, která by vytvořila příznivé podmínky pro fungování soukromých bezpečnostních agentur na území České republiky, přišla v roce 2000. Ministerstvo vnitra České republiky tehdy s odborníky z praxe vytvořili tzv. „Věcný záměr zákona o provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností a o změně zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání – zákon o soukromých bezpečnostních činnostech“, kde hlavním pilířem iniciátorů byl požadavek na organizaci a činnost bezpečnostních služeb, které byli součástí doporučení Rady Evropy z roku 1987 „O organizaci předcházení zločinnosti“. V dokumentu je požadována

³³MACEK, P., NOVÁK, F. Privátní bezpečnostní služby. Vyd. 1. Praha: Police History, 2005. ISBN 80-86477-23-1.

realizace vytvoření rámce pro účinný rozvoj a činnost SBS jako součást prevence, vhodného výběru zaměstnanců, nezasahování do kompetence policie aj.³⁴

V současné době se pracuje na novém zákoně, který by upravoval činnost soukromých bezpečnostních služeb. Původní záměr udělat na činnost soukromých bezpečnostních služeb vlastní právní úpravu, byl deklarován v koaliční smlouvě přijaté koaličními stranami ODS, TOP 09 a VV. Samotný návrh paragrafové úpravy, byl poté vložen do rukou Ministerstvu vnitra.

Při samotné úpravě zákona se získávala inspirace od zahraničních modelů, poznatků z praxe, získané znalosti z několikaleté snahy o speciální úpravu a několika dalších. Ministerstvo vnitra by mělo předložit návrh zákona vládě nejpozději do září tohoto roku. Obsahem zákona by mělo být následující:

1. Kategorie bezpečnostních služeb: rozdělení do pěti kategorií

Ostraha majetku a osob

- ochrana movitého i nemovitého majetku, osob a právních zájmů,
- zajišťování pořádku v místech veřejných věcí,
- provoz a obsluha dohledových center,
- převoz hotovosti a cenin do 5 milionů Kč.

Činnost soukromých detektivů

- hledání konkrétních osob,
- zajišťování skutečností, které bude možné uplatnit u orgánu státu,
- získávání informací o určité osobě,
- získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávky apod.

Převoz cenin a hotovosti

Zde se rozumí přeprava takových cenin a hotovosti, která přesahují 5 milionů Kč za současného poskytnutí doprovodných služeb (výměna a směna nominálu, ověřování a zpracování, počítání apod.)

³⁴MACEK, P., NOVÁK, F. Privátní bezpečnostní služby. Vyd. 1. Praha: Police History, 2005. ISBN 80-86477-23-1.

Technická služba k ochraně osob a majetku

Taková bezpečnostní služba, která bude moci projektovat, kontrolovat, zřizovat montáž, údržbu a opravu zabezpečovacích systému a montáží, údržbě, servisu a revizi dohledového, poplachového a přijímacího centra.³⁵

Bezpečnostní poradenství

Možnost poskytnout analytické, poradenské, projekční a aj. služby, které souvisí s bezpečnostními činnostmi. Pokud se ale jedná o provoz výše zmíněných činností, ty vykonávat nemohou.

2. Nutnost pořízení licence provozovatele

Možnost provozovat bezpečnostní služby vznikne na základě licence, kterou vydá Ministerstvo vnitra. Platnost licence bude na dobu 10 let či kratší. Zákon stanoví podmínky, které musí být splněny. Jmenovitě jde o dovršení věku 21 let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, spolehlivost, lustrační osvědčení s negativním výsledkem a odborná způsobilost. U právnické osoby se ještě přidává nezbytnost transparentnosti vlastnické struktury a podmínka, že firma nemůže vzbudit dojem, že plní úkoly veřejné správy.

3. Odpovědný zástupce

Je zde možnost, která umožňuje provoz soukromé bezpečnostní služby prostřednictvím odpovědného zástupce. Volba odpovědného zástupce záleží čistě na provozovateli. U právnické osoby může vzniknout povinnost, takovou osobu určit. To v případě, že žádná z fyzických, která je statutárním orgánem, členem statutárního orgánu, prokuristou nebo vedoucím organizační složky podniku, nemá na území České republiky zřízený trvalý pobyt.

4. Vlastní ochrana

Jedná se o výkon bezpečnostní činnosti, který je jen pro vlastní potřebu zaměstnavatele, za podmínky, že bezpečnostní činnost není předmětem jeho

³⁵ Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti [online]. 2018 [cit. 20. 3. 2018] dostupný z <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>

podnikatelské činnosti a je vykonáván minimálně jednou osobou, který je v pracovněprávním či obdobném vztahu k zaměstnavateli.³⁶

Např. společnost vlastní areál a k zabezpečení ochrany používá vlastní personál. Není zde potřeba najímat si bezpečnostní agenturu.

5. Zaměstnanci provozovatele

Osoba, která je způsobilá k výkonu bezpečnostní činnosti musí splnit následující podmínky: dovršení věku 18 let, způsobilost k právním úkonům, spolehlivost, zdravotní způsobilost, odborná způsobilost. Pokud se jedná o výkon bezpečnostní činnosti a ochranu kritické infrastruktury, musí být splněny předpoklady pro výkon citlivé činnosti.

6. Odborná způsobilost

Odborná způsobilost je požadována jak pro provozovatele, tak po zaměstnancích. U provozovatele záleží, v jaké skupině bezpečnostní činnosti chce podnikat. Jednat se bude o kombinaci vzdělání a délku praxe. U zaměstnance se bude jednat o obdobný způsob s tím, že u ostrahy majetku a osob, převozu cenin a hotovostí, činnosti soukromých detektivů a technických služeb, bude požadováno minimálně základní vzdělání s podmínkou, že získá další kvalifikaci odpovídající jeho zaměření. U bezpečnostního poradenství bude požadováno minimálně středoškolské vzdělání a délka praxe.

Praxí se zde rozumí pouze poskytování bezpečnostní činnosti či výkon služby u bezpečnostních složek.

7. Povinnosti a oprávnění zaměstnance a provozovatele

Návrh zákona vychází z oprávnění platných v současně platné právní úpravě. Nejedná se tedy o rozšíření pravomoci při zásahu do práv a svobod třetích osob.

Bude se i nadále jednat o:

- nutnou obranu a krajní nouzi ve smyslu přestupkovém,

³⁶ Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti [online]. 2018 [cit. 20. 3. 2018] dostupný z <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>

- nutná obrana ve smyslu trestněprávním,
- krajní nouze ve smyslu trestněprávním,
- zadržení osoby podezřelé.³⁷

U povinností se bude jednat zejména o povinnost provozovatele oznámit neprodleně orgánům činným v trestním řízení, dozví-li se hodnověrným způsobem, že byl spáchán trestný čin.

Další povinností je oznámit nejbližšímu útvaru Policie České republiky událost, při které došlo ke zranění nebo usmrcení osoby. Provozovatel, který poskytuje detektivní činnost, má povinnost, odmítnout zákazníka, který požaduje zjištění sexuálních styků či sexuální orientace osoby. Toto neplatí, jedná-li se o manžela/manželku nebo registrovaného partnera, anebo jde o mravnostní trestné činy proti dětem a mládeži.

8. Odpovědnost provozovatele za škodu

Rozlišujeme odpovědnost za škodu způsobenou objednavateli a odpovědnost za škodu a újmu.

U škody způsobené objednateli se jedná o odpovědnost provozovatele a jeho pracovníka za škodu, která vznikla v souvislosti s výkonem bezpečnostní činnosti. S tímto koresponduje návrh na zavedení povinnosti provozovatele soukromé bezpečnostní služby být pojištěn.

Odpovědnost za škodu a újmu se zabývá případy, kdy třetí osoba utrpěla újmu nebo škodu v následku jednání provozovatele či zaměstnance.

9. Osobních údajů

Vznikem tohoto zákona, nebude dotčen jiný zákon, který upravuje ochranu osobních údajů. Provozovatel bezpečnostní agentury bude zpracovávat osobní údaje pro objednavatele bezpečnostní služby. Jelikož bude provozovatel v pozici zpracovatele osobních údajů, vztahuje se na něj ustanovení § 29 odst. 1 písm. a) zákona na ochranu osobních údajů upravující dozor Úřadu na ochranu osobních údajů nad plněním

³⁷ Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti [online]. 2018 [cit. 20. 3. 2018] dostupný z <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>

povinností vyplývajících z tohoto zákona. Porušení ochrany osobních údajů je důvod k odebrání licence.³⁸

10. dohled a dozor

Jelikož soukromé bezpečnostní služby zasahují svou činností do bezpečnostního prostředí, je nutné, aby jejich činnosti byla kontrolována. Kontrolu bude vykonávat stát, který bude rozlišovat dva druhy a to tzv. dohled a dozor.

Dohled. Příslušníci Policie ČR budou moci udílet zaměstnancům na místě pokyny k odstranění nedostatků. Zjištěné nedostatky, které se týkají přímo osoby, která vykonává bezpečnostní činnost, musí oznamovat ministerstvu. Mají právo vstupovat do nemovitostí a ostatních prostor, které jsou ve vlastnictví nebo užívání provozovatele soukromé bezpečnostní služby. Dále mají právo požadovat průkaz zaměstnance, kontrolovat jejich stejnokroj či kontrolovat, zda zaměstnanec není pod vlivem alkoholu nebo omamných látek.

Dozor. Dozor bude vykonávat, podle navrhovaného zákona, ministerstvo. Zaměstnanec ministerstva, který tím bude pověřen, má právo na:

- udávat pokyny, které povedou k odstranění nedostatků,
- odebrat průkaz zaměstnance, jestliže: zjistí, že je zaměstnanec pod vlivem návykových látek či alkoholu a je tím snížena jeho schopnost vykonávat činnost, pokud osoba odmítne podstoupit vyšetření, zda je pod vlivem návykové látky či alkoholu, nebo zjistí-li opakované či hrubé nedostatky v činnosti,
- vstupovat do prostoru a nemovitostí, které jsou ve vlastnictví provozovatele bezpečnostní služby, pokud to souvisí s předmětem dozoru,
- vstupovat do střežených míst,
- vyžadovat součinnost provozovatele, zaměstnance nebo právnické osoby zajišťující si bezpečnostní činnosti pro vlastní ochranu.³⁹

³⁸ Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti [online]. 2018 [cit. 20. 3. 2018] dostupný z <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>

11. Správní delikty, přestupky a sankce

Ministerstvo vnitra navrhuje, aby byla vytvořena speciální úprava přestupků a správních deliktů subjektů, které poskytují soukromou bezpečnostní činnost. Tato úprava by se měla týkat, jak provozovatele, tak i zaměstnanců.

U přestupků fyzických osob půjde o:

- pokuta do 500 000 Kč, pokud dojde k provozu bezpečnostní činnosti bez udělení licence,
- provozování vlastní ochrany bez registrace, neoprávněné vykonávání bezpečnostní činnosti bez průkazu zaměstnance nebo neoprávněné vykonávání funkce odpovědného zástupce pro více jak jednoho provozovatele, vznikne možnost uložit pokutu do 100 000 Kč a zákaz činnosti,
- pokud nedojde k oznámení zahájení trestního nebo správního řízení, pokuta do 50 000 Kč, nebo zákaz činnosti na dobu jednoho roku,
- pokud nebudou předloženy všechny změny informací při provozu vlastní ochrany, pokuta do 20 000 Kč.

U zaměstnanců dojde k přestupku jestliže:

- u sebe nebude mít průkaz a nebude ho tedy moci předložit osobě, která provádí dohled či dozor, pokuta do 1000 Kč,
- poruší-li mlčenlivost, poruší zákaz maskování obličeje, pokuto do 50 000 Kč a zákaz činnosti v délce do jednoho roku,
- úmyslně ztěžuje vyšetřování na místě, kde došlo ke spáchání trestného činu, pokuto do 100 000 Kč.

U právnických a podnikajících fyzických osob lze uložit sankce za správní delikt spočívající v uložení pokuty:

³⁹ Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti [online]. 2018 [cit. 20. 3. 2018] dostupný z <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>

- pokuta v rozsahu do 500 000 Kč bude uložena tehdy, jestliže v žádosti o vydání licence uvede nepravdivé či zkreslené údaje, nebo poskytuje takovou bezpečnostní službu způsobem, který je nepřiměřený míře řádného zajištění ochrany života a zdraví objednavatele nebo majetku, který je předmětem ochrany.

Pokud ministerstvo zjistí, že provozovatel bezpečnostní služby přestal splňovat podmínky k udělení licence, nebo závažným způsobem porušil povinnost vyplývající z rozhodnutí ministerstva či orgánu dohledu, může mu tuto licenci odejmout.⁴⁰

⁴⁰ Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti [online]. 2018 [cit. 20. 3. 2018] dostupný z <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>

3.5 Řízené rozhovory, SWOT analýza

V následující kapitole jsou uváděny řízené rozhovory se zástupci soukromých bezpečnostních agentur, kteří mají bohaté zkušenosti z praxe.

3.5.1 řízený rozhovor č. 1

První řízený rozhovor je veden se zástupcem firmy HG-Security s.r.o., Panem Petrem Remiášem.

Jak dlouhá je Vaše praxe v oboru soukromých bezpečnostních služeb?

Od roku 1994 jsem pracoval u různých bezpečnostních agentur a o pět let později jsem si založil svou první agenturu.

Specifikujte, jakým činností dává Vaše agentura přednost?

Především jsme se zaměřili na zajištění kulturních, sportovních a společenských akcí, ale je samozřejmostí, že děláme vše. Od ostrahy objektů, až po osobní ochranu osob.

V jaké činnosti vynikáte před svou konkurencí? (např. ostraha nočních klubů, zajištění ostrahy na festivalech atd.)

To je složitá otázka, vždycky se najde někdo, kdo je levnější, nebo má lepší techniku a dnes klienty zajímá převážně cena. Myslím si, že naše přednost je především v osobním přístupu a ve snaze nalézt nejvhodnější řešení pro potřeby klienta.

Je zde nějaké konkrétní zaměření, které by podle Vás šlo zlepšit?

Určitě ano, já jsem především securiták a nejsem obchodák, to je jeden z mých nedostatků a ten se odráží i na funkčnosti společnosti. Pak je to nábor nových pracovníků, tady je to ale problém celorepublikový a s tím toho moc neuděláme a především kvalita zaměstnanců je to co Vám zvedá renomé.

Domníváte se, že zákonná regulace činnosti soukromých bezpečnostních služeb je nezbytná?

Regulace tak, jak je pojatá našimi zákonodárci je jen další nesmysl, stejně jako doklad o odborné způsobilosti, který se pomalu rozdává na UP. Mělo by dojít na rozdělení bezpečnostních služeb a hlídacích agentur. Kde hlídací agentura může zaměstnávat osoby se sníženou zdravotní a mentální schopností a pracovat na

vrátnicích, nebo recepcích a bezpečnostní služba by měla mít na starost zabezpečení ochrany zdraví a majetku klienta. Pak by se i dalo pracovat s cenami za služby, v dnešní době se neustále mluví o navyšování minimálních mezd, kde na úkor zdravých zaměstnanců stát dotuje zaměstnavatele pracovníku se ZTP a to na úkor cen za služby jimi poskytovanými. Tím společnosti jako mi ztrácejí konkurenceschopnost založenou na ceně.

Je podle Vás důležité, aby pracovníci SBS neustále zvyšovali své vzdělání v oboru?

To určitě ano, hlavně co se týče nových technologií, změn v zákonech a jazykové znalosti. Pak by každý měl dle svých možností pracovat na vlastním rozvoji, kondice, bojové sporty, střelba a určitě psychologie. Můžeme si přát, aby nic z toho nikdy nepotřeboval, ale jen blázen by tomu věřil.

3.5.2 řízený rozhovor č. 2

Druhý řízený rozhovor je veden se zástupcem AGENTURA NOHA s.r.o., Panem Bc. Radkem Novákem.

Jak dlouhá je Vaše praxe v oboru soukromých bezpečnostních služeb?

Jako fyzická osoba 13 let, z toho 7 let jako OSVČ.

Specifikujte, jakým činností dává Vaše agentura přednost?

Ostraha objektů, poradatelská činnost, technické zabezpečení.

V jaké činnosti vynikáte před svou konkurencí? (např. ostraha nočních klubů, zajištění ostrahy na festivalech atd.)

Nedomnívám se, že bychom před konkurencí vynikali něčím specifickým, ale soudě dle mých zkušeností: klienty získáváme na doporučení (nejlepší reklama), osobním přístupem tvoříme pozici rodinné firmy.

Je zde nějaké konkrétní zaměření, které by podle Vás šlo zlepšit?

Upřímně? Pořád je co zlepšovat...ale pokud zaměstnáváte lidi, je to nevděčná práce a bohužel (i bohudík), záleží jen na tvrdý práci, pevných nervech a na štěstí...

Domníváte se, že zákonná regulace činnosti soukromých bezpečnostních služeb je nezbytná?

Zákonná regulace je příjemným zpestřením, možná bych i získávání oprávnění zpřísnil.

Je podle Vás důležité, aby pracovníci SBS neustále zvyšovali své vzdělání v oboru?

Dle mého názoru není až tak důležité, aby se vzdělávali všichni pracovníci SBS, podstatná je část managementu a samozřejmě technici, kteří se starají o technické zabezpečení = tam je to nutnost s ohledem na vývoj a kvalitu nabízeného produktu.

3.5.1 SWOT analýza řízených rozhovorů

	POMOCNÉ (k dosažení cíle)	ŠKODLIVÉ (k dosažení cíle)
VNITŘNÍ (atributy organizace)	STRENGTHS (silné stránky) <ul style="list-style-type: none"> • 24 a 13 let praxe v oblasti bezpečnostních služeb, • přístup k zákazníkům, • široká škála poskytovaných služeb. 	WEAKNESSES (slabé stránky) <ul style="list-style-type: none"> • Absence zákona upravující činnosti SBS, • kvalita zaměstnanců, • manažerské dovednosti,
VNĚJŠÍ (atributy prostředí)	OPPORTUNITIES (příležitosti) <ul style="list-style-type: none"> • vzdělání a školení, • rozdělení na bezpečnostní služby a hlídací agentury, • zvýšení kvality služeb, pokud dojde na ztížení podmínek pro udělení licence. 	THREATS (hrozby) <ul style="list-style-type: none"> • snižování cen, • nové technologie, • pozice státu.

Tabulka č. 3: SWOT analýza řízených rozhovorů – šablona tabulky z internetu⁴¹

⁴¹SÚKUP, Michal. *SWOT analýza - šablona* [online]. [cit. 18.3.2018]. Dostupný na WWW: <http://www.sukup.cz/dvur-kralove-nad-labem/swot-analyza-sablona/>

Závěr

Soukromé bezpečnostní služby v naší společnosti představují významnou oblast nestátních bezpečnostních služeb v bezpečnostním systému, která vhodně doplňuje činnost státu zejména v oblasti prevence kriminality.

Hlavním cílem práce bylo teoreticko-praxeologickým vhladem objasnit fungování soukromých bezpečnostních služeb na teritoriálním území České republiky. V úvodu práce bude objasněna historická geneze soukromých bezpečnostních agentur na teritoriálním území České republiky. Jelikož na tomto území došlo k několika změnám, co se politického systému týče, soukromé bezpečnostní agentury musely za uplynulou dobu projít několika změnami. Významným obdobím pro vývoj soukromých bezpečnostních agentur bylo období po roce 1989, proto je v práci popsáno více detailně. Následná kapitola byla nejobsáhlejší z celé práce, zahrnovala právní, technické a taktické aspekty činnosti soukromých bezpečnostních služeb. Zabývám se zde jednotlivými činnostmi, které soukromé bezpečnostní služby nabízejí, ale také obrannými prostředky a možnostmi jejich použití. Konkrétně u použití obranných prostředku je zřetelné, jak moc je potřeba vytvořit zákon, který toto bude regulovat.

Další částí hlavního cíle, byla analýza právního prostředí, ve kterém soukromé bezpečnostní agentury vykonávají svou činnost. Popisují zde právní normy, které jejich činnost upravují a zaměřil jsem se také na legislativní podmínky vzniku SBS. Ve své práci jsem také upozornil na absenci samostatného zákona o soukromých bezpečnostních službách.

Podle mého názoru je nutné, aby zákon o soukromých bezpečnostních službách byl vytvořen a vešel v platnost a účinnost, co možná nejrychleji. Jelikož se jedná o zajišťování bezpečí, měly by zde být určeny předpoklady a minimální požadavky, které musí být splněny. Vyřešil by se tím tak problém s „přeplněním“ trhu s velice rozdílnými kvalitami. Zároveň si myslím, že udělení licence by mělo být zpřísněno, například podmínkou několika lety praxe v oboru. Určité podmínky by měly být určený i pro výběr zaměstnanců. Jelikož je činnosti poskytované soukromými bezpečnostními agenturami jsou často rozsáhlé, podmínky pro přijetí na konkrétní činnosti by se mohly lišit. Příkladem můžeme uvést fyzické testy, určitý stupeň právního vědomí, či forma psychotestů.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BRABEC, F. *Hlídací služby*. Praha : Eurounion, 1995, 260 s. ISBN 80-85858-12-6
2. BRABEC, F. *Soukromé detektivní služby*. Praha : Eurounion, 1995, 260 s. ISBN 80-85858-16-9.
3. BUBNÍK, Z. *Detektiv vzpomíná*. Praha: Naše vojsko, 1969. 180 s. ISBN 28-028-69
4. DRAŠTÍK, A. *Trestní řád: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-600-7.
5. DRAŠTÍK, A. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-790-4.
6. ELIÁŠ, K., SVATOŠ, M. *Občanský zákoník: tučně zvýrazněné změny provedené zákonem č. 460/2016 Sb.: rejstřík : redakční uzávěrka 1.1.2017*. Ostrava: Sagit, 2017. ÚZ. ISBN 978-80-7488-201-2.
7. FOGLAR, J. *Život v poklusu*. 3., upr. a dopl. vyd. Praha: Olympia, 2005, 224 s. ISBN 80-7033-879-2.
8. HLOUŠKOVÁ, P. a kol. *Zákoník práce, prováděcí nařízení vlády a další související předpisy s komentářem 2018*. 11.Olomouc: ANAG, 2018, ISBN 978-80-7554-115-4.
9. KAMENÍK, J., BRABEC, F. *Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-80-7357-309-6.
10. KONÍČEK, T., KOCÁBEK, P. *Cesta k bezpečí*. Praha: BEN - technická literatura, 2002, 265 s. ISBN 80-7300-032-6
11. LUKÁŠ, L. *Bezpečnostní technologie, systémy a management*. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2015, 316 s. ISBN 978-80-87500-05-7
12. MACEK, P. *Bezpečnostní služby*. 2., dopl. vyd. Praha: Police history, 2008, 145s. ISBN 978-80-86477-48-0.

13. MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police History, 2005, 316s. ISBN 80-86477-23-1.
14. MACEK, P. *Základy teorie policejné-bezpečnostní činnosti*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2004. 253 s. ISBN 80-86477-21-5.
15. PLECITÝ, V. *Problematika ochrany osob a majetku z pohledu soukromého a veřejného práva*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2010, 144 s. ISBN 8073802473
16. SLÁDEČEK, V. *Ústava České republiky: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-590-9.
17. SVOBODA, K. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9.
18. ŠTENGLOVÁ, I. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-540-4.

Zahraniční literatura

1. COOPER, J. *Principles of personal defense*. Boulder: Paladine Press, 2006. ISBN 1581604955

Elektronické zdroje

1. Jaroslav Foglar zaměstnán ve Wys Muller & Co. [online] 2017 [cit. 20. 5. 2017] Dostupné z <http://vontove-foglar-stinadla.abchistory.cz/wys-muller/jaroslav-foglar-zamestnan.htm>
2. Historie Fenix-international [online] 2017 [cit. 20. 5. 2017], dostupné z <http://www.fenix-international.cz/o-spolecnosti/historie.html>
3. Historie Security Clubu [online] 2017 [cit. 20. 1. 2018], dostupné z <http://www.securityclub.org/kdo-jsme/>
4. Orgány Unie soukromých bezpečnostních služeb České Republiky [online] 2017 [cit. 20. 1. 2018], dostupné z <http://www.usbscr.cz/organy/>

5. Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti [online]. 2018 [cit. 20. 3. 2018] dostupný z <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>

Legislativní dokumenty

ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA . *Občanský zákoník: PŘEHLED OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU ZÁSADY OBČANSKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ.*
In Sbírka zákonů. 1983, 14/1983 Sb., 70

Seznam zkratek

SBS = Soukromé bezpečnostní služby

Seznam tabulek a obrázků

1. Obr. Mapa Protektorátu Čechy a Morava.

2. Obr. Závodní stráž. Dostupné

3. Obr. ASBS logo

4. Obr. Security Club logo

1. Tabulka č. 3 – šablona SWOT analýzy